

BIRŽIEČIŲ ŽODIS

Biržų krašto laikraštis

Nr. 88 (9230)

2011 m. lapkričio 8 d., antradienis

Kaina 2 Lt

Vaivą pavergė kaukės

Vaiva Čepulienė kuria kaukes. Anksčiau – savo sūneliams, o šiandien – visiems. Jos iščiustytos kaukės sukiojasi po bendruomenių šventes, Biržų miesto gimtadienyje, Užgavėnėse. Siūlosi į vaiduoklių vakarėlius bei mergvakarius. Vaiva nebesustos. Jai pritaria šeimos vyrai, draugai.

Skaitkite 5 psl.

Linkėjimai „Atžalynui“

„Atžalyno“ vidurinė mokykla svečius pasitiko šventiniu drabužiu: rudens spalvose panirusiomis vinjetėmis, mokykline uniforma baltutėlėmis apykaklėmis, didžiulės kompaktinės plokštelės imitacija, atspindinčia dabartinį mokyklos gyvenimą, linkėjimų siena ir ilga programa.

Skaitkite 9 psl.

TRUMPOSIOS ŽINIOS

SUSIKAUPIMO POPIETĖ BAŽNYČIOJE

Lapkričio 11 d. 16.00 val. Biržų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje – susikaupimo popietė. Koncertuoja Biržų Vlado Jakubėno muzikos mokyklos mokiniai ir mokytojai. Prieš dešimt metų Vlado Jakubėno muzikos mokyklos mokiniai ir mokytojai šioje bažnyčioje surengė pirmąjį sakralinės muzikos koncertą. Tokie koncertai – susikaupimo popietės – vyksta kasmet, prieš Vėlinės arba po jų. Tai graži proga muzika sujungti kelių kartų atminimą, pagerbti išėjusiuosius.

RADO SEIFA

Lapkričio 6 d. Biržuose, A. Dauguviečio parke, iš tvenkinio Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ugniagesiai gelbėtojais ištraukė metalinę dėžę. Ištraukus paaiškėjo, kad tai – seifas, kuris praėjusią savaitę automobiliu buvo išvilktas iš prekybos centre IKI įsikūrusios lažybų bendrovės patalpų. Seifas buvo įmestas į vandenį apie vieną metrą nuo kranto. Jo metalinės durys buvo atviros, seifas tuščias. Priminsime, kad tą pačią įsilaužimo į lažybų kontorą dieną buvo rastas ir netoliese A. Dauguviečio parko tvenkinyje nusikaltėlių nuskandintas išvakarėse vogtas automobilis, kuriuo taranavo prekybos centro vitriną. Tačiau pranešimo apie sulaikytus nusikaltėlius dar nėra.

POKALBIS

Editos Mikelionienės nuotr.

Po susitikimo su rajono Tarybos nariais, įstaigų vadovais bei partijos nariais, „Biržiečių žodis“ Ministrą Pirmininką Andrių Kubilių pastebėjo besišnekučiuojantį su rajono Tarybos nare, buvusia Tėvynės Sąjungos–Lietuvos krikščionių demokratų partijos Biržų skyriaus vadove ir buvusia šios partijos nare Ramune Čigiene. Jos pasiteiravome, ar ministro pirmininko bei TS–LKD vadovo Andriaus Kubiliaus vizitas Biržuose susijęs su konfliktu partijos skyriuje, kurio pasekoje ji pasitraukė iš partijos. R. Čigienė sakė, jog Premjero vizitas su konfliktu partijos skyriuje nesusijęs. Ji patikino, jog jos pokalbis su partijos vadovu įvyko paties A. Kubiliaus iniciatyva. Pokalbis buvo konfidencialus, todėl pokalbio aplinkybių ji neatskleidė.

Ministro pirmininko A. Kubiliaus diena Biržuose

Editos Mikelionienės nuotr.

Praėjusį penktadienį Biržuose lankėsi Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Andrius Kubilius. Jis susitiko su rajono valdančiąja koalicija, dvasininkais, pietavo su verslininkais, lankėsi UAB „Biržų duonoje“, Vabalninko muziejuje, S. Stačkūno ūkyje, Biržų pilyje susitiko su Latvijos užsienio reikalų ministru E. Rinkevičs bei rajono Tarybos, įmonių atstovais. Spaudos atstovams Premjeras sakė, jog Biržai – miestas, turintis istorinę, kultūrinę aurą bei potencialą turizmo srityje.

Edita MIKELIONIENĖ

Tel. (8 603) 22838
editamikel@yahoo.com

SUSITIKIMAI UŽ UŽDARŲ DURŲ

Iš ryto į Biržus atvykęs Ministras Pirmininkas Andrius Kubilius Biržų rajone praleido visą dieną. Susitikimas su valdančiąja koalicija bei religinių konfesijų dvasininkais vyko už uždarų durų – spaudos ir televizijos atstovai nebuvo įleidžiami. Po susitikimų A. Kubilius spaudai komentavo, jog su koalicijos nariais buvo kalbėta apie pirties, stadiono, gatvių asfaltavimo problemas, išsakytos ambicijos dėl mažosios aviacijos išsaugojimo galimybių. Susitikime su dvasininkais buvo paliesta ir evangelikų reformatų konflikto problema. Tačiau, Ministro Pirmininko nuomone, ne visuomet valstybė gali išspręsti ginčus.

Netikėtai rajono valdžiai koalicijos susitikime su Premjeru panoro dalyvauti Seimo narys Valdemaras Valkiūnas. Po to jis Premjerą lydėjo vizito po rajoną metu, stengėsi pareikšti savo nuomonę įvairiais klausimais. Premjerą lydintiems asmenims net kilo klausimas: Seimo narys ar Premjeras atvyko į svečius?

A. KUBILIUS: „BIRŽŲ DUONA“ – BURNOJ SKANŲ

Bendrovėje „Biržų duona“ A. Kubilius apžiūrėjo cechus, kur kepama duona, rankomis formuojamos bandelės, sausainiai, fasuojama

Ministras pirmininkas A. Kubilius ir Latvijos užsienio reikalų ministras E. Rinkevičs kalbėjo apie tarpvalstybinius santykius, energetiką, žemės ūkį.

duona. Bendrovės vadovas Viktoras Kurganovas aprodė ir naujai pastatytą, bet dar be įrangos cechą. Premjeras sakė, jog Biržų duoną prisimena dar iš vaikystės Kvetkuose. „Skaniausia būdavo atspjauti biržietiškos duonos, senelio rūkyto kumpio bei darže nusiskinti pomidorą“, – pasakojo A. Kubilius ir žadėjo stengtis, kad ir dabar ant jo stalo biržietiška duona būtų kuo dažniau. „Nesu išrankus maistui. Mūsų šeimoje kulinarai – žmona ir sūnus“, – juokavo.

A. Kubilius ir jį lydintys asmenys ragavo „Biržų duonos“ kepinį. Ypač A. Kubiliui patiko bandelės bei džiovėsėliai su migdolais. O biržiečių keptą duoną Premjeras apibūdino taip: „Biržų duona – burnoj skanu.“

Apžiūrėję cechus, A. Kubilius ir V. Kurganovas aptarė bendrovės perspektyvas. Vyriausybės vadovas domėjosi, kiek akcininkų valdo bendrovę, kiek joje dirba žmonių. V. Kurganovas sakė, jog imonei reikėtų pinigų įrangai naujajame ceche įsigyti. V. Kurganovas teigė imonės viziją matantis dešimt metų į priekį. Jau dabar bendrovėje kepama apie 100 pavadinimų duonos, sausainių, bandelių bei kitų kepinų.

Išlydėdamas svečių bendrovės direktorius A. Kubiliui įteikė biržietiškos duonos kepalą. Ši dovana Premjerą labai sužadino.

„Biržų duonoje“ Premjeras skanavo bandeles.

PRIE ČIOBRELIŲ ARBATOS

Verslo pietuose Rinkuškių restorane Premjerą pasitiko Biržų verslininkai, kurie išsakė jiems rūpimas problemas.

Nukelta į 4 psl.

ISSN 1392-7531

Biržų miesto gyventojai **BIRŽIEČIŲ ŽODI** redakcijos platinimo tarnyboje jau gali užsisakyti ir 2012 metams. 2012 m. prenumeratos kaina nepasikeitė.

V. Valkiūnas: „Europos Sąjunga Lietuvoje yra laikoma besąlyginiu gėriu“

Europos Sąjunga Lietuvoje yra laikoma besąlyginiu gėriu ir gausybės ragu, stiprinančiu ekonomiką ir gerinančiu eilinių žmonių gyvenimus. Taip, bendra Europos rinka atnešė daug privalumų, tačiau sistemškai ignoruojamos kartu atsiradusios problemos.

Europos Parlamente šiuo metu vyksta diskusijos siekiant plėsti, stiprinti ir gilinti ekonominį bendradarbiavimą, naikinti paskutines likusias sienas bei kliūtis įgyvendinant dar atviresnę bendrąją ES rinką. Priešingai deklaruojamiems siekiams, konkurencijos ES viduje didinimas toli gražu ne kiekvienai valstybei, ne kiekvienam Lietuvos verslininkui ar piliečiui atneš naudą. Padidėjusi konkurencija, esant nelygioms startinėms pozicijoms, tik sužlugdys ir taip silpnas mažesnių valstybių, tokių kaip Lietuva ar Latvija, ekonomikas.

Europos Komisija, atstovaudama didžiąsias ES valstybes, pasiūlė naują 2014–2020 m. biudžeto planą, kuriame mažosios valstybės bei Rytų Europos šalys ir toliau lieka blogesnėje padėtyje. Vokietijos, Prancūzijos ar Ispanijos ūkininkai, dvigubai ar trigubai daugiau do tuoti praėjusiu ES biudžetiniu laikotarpiu, ateinančiu 2014–2020 m. laikotarpiu nori vėl gauti kur kas didesnes tiesiogines išmokas bei kitą ES fondų paramą, nei išmokos

Baltijos valstybių analogiškomis sritims. Ironiška, kad skatinant kuo didesnę atvirumą, konkurencingumą, kai kurių šalių pramonė ir žemės ūkis yra stumiami į nevienodas konkurencines sąlygas. Negalėdamas konkuruoti lietuviškas verslas bankrutuos, bus prarastos darbo vietos. Nerasdami gerai apmokamo ir perspektyvaus darbo savo šalyje, mūsų šalies piliečiai bus priversti pasinaudoti „darbo jėgos mobilumu“ ir išvykti į svetimą šalį kaip pigesnę darbo jėgą. Tokiu būdu vietoj darbo ir gyvenimo savo šalyje, Lietuvos gyventojai bus priversti vykti į Hamburgo laivų statyklas ar Ispanijos daržovių ūkius.

Dėl neatsakingos demografinės politikos migruoja ne darbuotojai, ne šeimos, o ištisos giminės ar net tautos. Šios tautos kuriasi gretimose vietose, ištisuose miestuose bei gyvenvietėse, nuolat bendrauja tik su savo aplinkos žmonėmis, nekuria ryšių su priimančios valstybės žmonėmis. Vėliau piktos jaunuolių minios išsena į gatves ieškodamos kaltų dėl nesuskalbėjimo, komunikacijos stokos ir socialinės atskirties. Tokių nesantaikos židinių gesinimo bei socialinės atskirties mažinimo kaštai ne ką mažesni, nei imigrantų atnešta ekonominė nauda. Sėslumas, šeima, vaikai ir kultūrinis saugumas sukuria fundamentalų gyvenimą su prasme, tai, vardan ko žmogus gyvena.

Pagalvokime apie šią problemą iš kitos perspektyvos. ES šiuo metu ieško daugiau kontaktų ir ekonominių santykių liberalizavimo su tokiomis šalimis kaip Kinija, Indija, Rusija. Tačiau toms šalims negalioja griežti ES aplinkosauginiai, kokybės bei saugumo apribojimai. Joms negalioja net kai kurie tarptautiniai susitarimai. Konkurencija su tų šalių produkcija tampa nelygiaverte kova, kurioje pralaimi Europos Sąjungos verslininkai. Tad pasinaudodami savo analogija – greitai ES piliečiai vyks ieškoti pelningo ir perspektyvaus darbo į Kinijos gamyklas. Reikalingas tam

tikras ES protekcionizmas prieš kitų pasaulio šalių pramonę. Turime apginti savo rinką, duoti darbo ir duonos ES piliečiams, gyventi vardan savo žmonių.

ES projektas šiuo metu išgyvena itin nepalankų laikotarpį, o Graikijos pavyzdys simbolizuoja dabartinės ekonomikos ydas. Sunkūs laikai reikalauja griežtų priemonių, tiksliai apskaičiuoto naudos ir kaštų santykio. Lietuvos politikai privalo atidžiai vertinti ir kritikuoti iš Briuselio ateinančias direktyvas, skaityti ne pro pirštus, o pro kritiškumo ir patriotiškumo akinius. Privalome būti 100 procentų įsitikinę, kad siūlomos naujos priemonės atneš tikrą ekonominę naudą ne tik Prancūzijai ar Ispanijai, bet ir Lietuvai ar Latvijai. Kitu atveju, didindami atvirumą ir konkurencingumą vieni su kitais, pralaimėsime konkurencinę kovą prieš likusį pasaulį. Nebegalima vadovautis vien ideologija ar anksčiau sugalvotomis gražiomis filosofinėmis idėjomis apie Europą be sienų.

V. Valkiūnas išrinktas vienmandatėje Biržų–Kupiškio apygardoje, dalyvauja Ekonomikos ir Europos reikalų komitetuose, Antikorupcijos ir Atominės energetikos komisijose, visuomeninėje ir labdarin goje veikloje.

www.valkiunas.lt
Užs. 3123

JUODOJI KRONIKA

KAPINĖS

Lapkričio 6 d. Vėjo g. gyventojas pranešė, kad iš nerakinto automobilio „Audi 80“, kuris stovėjo prie kapinių Pabiržės kaime, pavogta rankinė, kurioje buvo pasas, vairuotojo pažymėjimas, automobilio registracijos liudijimas, mokėjimo kortelė ir 300 litų.

SODYBOJE

Lapkričio 5 d. 9.18 val. buvo gautas 56 metų biržiečio pranešimas, kad nuvykęs į jam priklausančią sodybą Kiršonių kaime rado išdaužtą namo lango stiklą. Iš sodybos buvo pavogtas televizorius, namų kino stiprintuvas, dvi garso kolonėlės, diskų leistuvas. Nuostolis – 2 780 litų.

PRASIKASĖ

Lapkričio 6 d. Kęstučio gatvės gyventojas pranešė, kad 8 val. priėjęs prie namo kieme esančio garažo, pamatė po garažo durimis iškastą duobę. Per naktį išraustu tuneliu vidun į garažą išgavę vagys paėmė akumuliatorių ir žoliapjovę – trimerį. Nuostolis – 600 Lt.

KABELIAI

Lapkričio 4 d. Biržų pilies arsenalą atstatinėjančios įmonės UAB „Irdaiva“ statybos darbu vadovas pranešė, kad iš darbo objekto ūkinių patalpų pavogta 20 metrų liftų valdymo kabelio ir 20 metrų elektros kabelio. Nuostolis – 4300 Lt.

PAGROBĖ

Lapkričio 4 d. 14.12 val. buvo gautas 85 metų amžiaus biržietės pranešimas, kad į jos butą įsiveržė vyriškis. Įsiveržėlis iš spintoje buvusios rankinės pagrobė 200 litų ir pabėgė. Nusikalstamos veikos padarymu įtariamas 35 metų R. R. sulaikytas.

ALIMENTAI

Lapkričio 4 d. buvo gautas Vaikų išlaikymo fondo administracijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pareiškimas, kad M. V., 1979, gyvenantis Kirkių kaime, vengia išlaikyti savo sūnų. Įsiskolinimas – 8101 Lt.

PARTRENKĖ

Lapkričio 3 d. 10.54 val. Respublikos ir Vytauto gatvių sankryžoje 24 metų pasvaliečio D. A. vairuojamas automobilis „Opel Vectra“ nepraleido per pėsčiųjų perėją ėjusios 67 metų moters ir ją parbloškė. Moteris buvo nugabenta į Ligoninę, tačiau po medikų apžiūros išleista gydytis ambulatoriškai.

IEŠKO

Biržų rajono policijos komisariatas ieško pasislėpusio nuo teismo kaltinamojo Ryčio Zalinkevičiaus, gimusio 1990 m. Jo gyvenamoji vieta registruota Gulbinų kaime. Jaunuolis kaltinamas įvykdęs vagystę.

R. Zalinkevičiaus požymiai: ūgis apie 180–185 cm, vidutinio kūno sudėjimo, akys mėlynos, plaukai tamsūs, trumpi. Asmenis, ką nors žinančius apie Ryčio Zalinkevičiaus buvimą vietą, jį mačiusius, prašome pranešti policijai tel. 112, (8 450) 31201 arba pasitikėjimo telefonu (8 450) 31036.

Paruošta pagal BPK pateiktą informaciją

Daliaus Mikielionio nuotr.

Senąjį šaligatvį pakeis trinkelės

Prieš keletą savaičių Vytauto gatvėje, ties „Tatulos“ kavine, buvo iškrautos trinkelės ir šaligatvių borteliai. „Biržiečių žodžio“ skaitytojai ėmė teirautis, kurioje vietoje bus klojamas šaligatvis, kiek jo bus paklota ir ar jis bus klojamas už verslininkų, ar už Savivaldybės pinigų.

Rajono Savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyriaus vedėjas Petras Januškevičius papasakojo, kad trinkelėmis nuo pirmadienio pradėtas kloti šaligatvis Vytauto gatvėje ties 31-uoju namu: nuo senojo restorano aikštelės iki Vytauto g. 33 namo. Iš viso bus paklota 430 kvadratinį metrų šaligatvio. Darbai kainuos 29 tūkstančius litų.

Pasak P. Januškevičiaus, naują šaligatvių dangą taip pat bus klojama prie Poliklinikos. Viena šaligatvio

atkarpa Vilniaus gatvėje, prieš Polikliniką, bus 260 kvadratinį metrų ploto ir kainuos 43 tūkstančius litų. Kita 200 kv. metrų ploto šaligatvio atkarpa kainuos 27 tūkst. litų. Šaligatvis bus klojamas ir Vabalninke, B. Sruogos gatvėje, ties 4–8 namais. Numatyta pakloti 153 kv. metrų šaligatvio, darbai kainuos 28 tūkst. litų.

Konkursą darbams atlikti laimėjo „Biržų ranga“. Lėšos šaligatvių remontui skirtos ne iš rajono savivaldybės biudžeto, o iš Kelių priežiūros ir plėtros programos. Šaligatvių remontui skirta 169 tūkstančiai litų. Vietinio ūkio skyriaus vedėjas sakė, kad sutartis su „Biržų ranga“ lapkričio pradžioje jau pasirašyta ir šią savaitę darbai pradėti.

Daliaus MIKELIONIS

Policininkams pasipriešino peiliu

Lapkričio 4 d. 13 val. policijos patrulis Rinkuškių kaime sustabdė neblaivų dviratininką. 70 metų Kaune gyvenančiam ir pas brolių į Biržus pavišėti atvykusiam T. K. policininkai nustatė 1,74 promilės girtumą. Surašant administracinio teisės pažeidimo protokolą, T. K. buvo pakviestas į policijos patrulio automobilį. Berašant protokolą, vyras išsitraukė peilį ir bandė juo smogti policininkui į veidą. Panaudodami kovinius veiksmus ir ašarines dujas

pareigūnai vyriškį sulaukė ir pristatė į Policijos komisariatą. Pasirodė, kad garbaus amžiaus vyriškis prieš 9 metus jau buvo teistas už pasipriešinimą policijos pareigūnams.

Pradėtas ikiteisminis tyrimas. Baudžiamasis kodeksas numato, kad už pasipriešinimą policininkams baudžiama viešaisiais darbais arba bausia, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.

Parengė Dalius MIKELIONIS

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
DIREKTORIUS ĮSAKYMAS
DĖL ŽEMĖS SKLYPO BIRŽUOSE, REIKALINGO AUTOSERVISUI
SU AUTOMOBILIŲ PLOVYKLA STATYTI,
DETALIOJO PLANO RENGIMO
2011 m. lapkričio 4 d.
Nr. A-911, Biržai

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290) 29 straipsnio 8 dalies 2 punktu, Detaliųjų planų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-239 (Žin., 2004, Nr. 79-2809; 2006, Nr. 114-4364; 2010, Nr. 112-5698), 6.2, 6.3, 6.4, 12.1, 27.1 punktais bei įgyvendindamas Biržų rajono savivaldybės tarybos 2011 m. gegužės 26 d. sprendimą Nr. T-131 „Dėl Žemės sklypo Biržuose, reikalingo autoservisui su automobilių plovykla statyti, detaliojo plano rengimo“:

1. Įsakymu parengti Žemės sklypo Biržuose, reikalingo autoservisui su automobilių plovykla statyti, detalų planą.

2. Įpareigoju planavimo organizatoriaus funkcijas atlikti Savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyrių.

3. Nustatau:

3.1. tokius planavimo tikslus:
3.1.1. suformuoti 0,5 ha ploto žemės sklypą Biržuose, prie Respublikos gatvės ir miesto aplinkkelio sankryžos, reikalingą autoservisui su automobilių plovykla statyti;

3.1.2. nustatyti suformuoto sklypo teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimą minėtam žemės sklypui naudoti;

3.2. kad minėtas detalusis planas rengiamas bendrąja tvarka;

3.3. detaliojo plano rengimo pradžią – 2011 m. IV ketvirtis.

Vytautas Džėja
Administracijos direktorius

Užs. 3113

Pro memoria Genovaitė GRUBINSKIENĖ

1938.01.31–2011.11.03

Gyveno Genovaitė Grubinskiene. Ne vien sau. Ji skubėjo ištiesti pagalbos ranką kaimynui, bendruomenei, savo kraštiečiui. Iš jos namų į Lamokėlių kapinaites buvo išmintas takelis. Jeigu kas – Grubinskiene rūpestingos rankos Lamokėlių kapinaitėse pureno jos vaikystės ir jaunystės dienų pažįstamų kauburėlius.

Ne vieno iš toliau atvykusio aplankyti savo mirusiųjų arba po atlaidų koplyčioje laukdavo jos svetingi namai. Jų šeiminkai buvo labai giminingais vardais: motina Genovaitė, jos dukra Eugenija, žentas Genius... Kiekvienas čia atgaudavo metų tėkmėje prigesintą gimtųjų namų šilumą, išgirdavo ne vieną patarimą, pamokymą. Iš Grubinskiene lūpų sužinodavo naujienas, kartu pasidžiaugdavo, prisimindavo ar liūdėdavo.

Ji, buvusi kaimo laiškininkė, turėjo daug pažįstamų. Tarp gyvųjų ir mirusiųjų. Kiekvieną ji išlydėdavo kaip artima sesuo. Ir laukdavo kaip motina. Sugrįžusius į aukštą kalnelį po baltais beržais pasitikdavo prie

kapinių vartelių.

Be Genovaitės Grubinskiene neapsieidavo Meilūnų bibliotekos popietės, kaimo bendruomenių renginiai, Vabalninko krašto amatininkų ir tautodailininkų šventės. Kokių tik darbų nemokėjo jos rankos: siuvinėjo ir mezgė, kepė ir virė, sodino ir puoselėjo. Ji vienintelė taip mokėjo sutarti su sanpaulijomis. Visos svetainės palangės žiburiavo baltais, melsvais ir rožiniais jų žiedais. Genovaitė žinojo visas grybavietes Valkoje ir Girelėje. Ji sukūrė Meilūnų kaimo vėliavą. Lamokėlių koplyčią puošia Jos siuvinėta Dievo Motina.

Pažįstami, išgirdę apie netikėtai užklupusią ligą, tikėjosi stebuklo. Linkėjo pasveikti. Genovaitė kovojo... Gilėjo jos akys ir dar balčiau pražilo plaukai. Per tradicinius šv. Pranciškaus atlaidus ne vienas koplytėlėje jos pasigedo. Užsukę į namus aplankyti, rado ją besišypančią, bet jau nebesikelian-

čią iš sunkios ligos patalo. Genovaitė prašė: „Pasimelskite ir už mane...“ Vėliau suprato: kova už gyvenimą pralaimėta. Ji išjungė savo mobilųjį telefoną. Iškelia į Amžinybę taip, kaip seno: oriai. Mums šioje žemėje Ji paliko pramintus gerumo takus...

„Biržiečių žodžio“ redakcija

PASTABĖLĖS

Feliksas
GRUNSKIS

Apie meilę, skurdą, turtus, teatrą bei televizorius

KAIP REIKIA MYLĖTI

Prezidentas Valdas Adamkus pristatė savo dienoraščių knygą, kurioje yra faktelių, dėl kurių tenka raudonuoti arba aiškinti mūsų politikams. Knygoje rašoma, jog Prezidentui Adamkui prieš kelerius metus iš Briuselio ne kartą teisėjų reikalais skambino konservatorių patriarchas Vytautas Landsbergis. Prašė, kad dar nebūtų atleistas Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, nors pagal Konstituciją jo įgaliojimai baigėsi. Dar skambintojas norėjo, kad jo tėvo šmeižto byloje nebebūtų paskirta iki tol bylą nagrinėjusi teisėja. Kvepia negražiai – telefonine teise. Po šių dalykų paviešinimo ponas Landsbergis pareiškė, jog nenori komentuoti to, kur Valdas Adamkus yra neteisis. Įdomi situacija. Tie, kurie myli poną Adamkų, guldys už jį galvą. Pono Landsbergio gerbėjai ir toliau jį žiūrės išimylėlių akimis. Neaišku viena: ką turės daryti tie, kurie abu šiuos politikus myli? Panašu, kad meilė ir ištikimybė be reikalo mūsų širdyse žydi, juk dabar madingi trumpalaikiai santykiai. Viena dieną myliu vieną, o kitą dieną balsuoju už kitą. Tada nereikia sielotis, kad vienas ar kitas politikos dievaitis į širdį pritaipšnojia.

KAIP GALIMA IŠGARSĖTI

Plečiasi pasaulyje judėjimai, nukreipti prieš turtuolius. Skelbiama, kad labai daug žmonių kenčia nepriteklius. Lietuvoje žemiau skurdo ribos – kas penktas valstybės pilietis. Reikia kažką daryti, kaip nors padėti taisyti. Paprasčiausia būtų skurdo ribą žemiau pastumti, tik žemiau toks juodas vargas, kad apie tokį veiksmą politikams net svajoti neverta. Juk kritikos nebeatlaiko net valdžios nustatyta minimali alga, kuri į darbininką žiūri pusalkanėmis akimis. Kokią turime išeitį? Matyt, jau laikas nustatyti ne tik skurdo, bet ir prabangos ribą. Tam reikia uždrausti pasaulio fabrikams gaminti prabangos prekes: jachtas, katerius, privačius lėktuvus... Leisti vienam žmogui turėti ne daugiau kaip 50 kvadratinųjų metrų gyvenamojo ploto. Jokių vilų. Visų restoranų valgiaraščiuose turi atsirasti tik kompleksiniai nebrangūs pietūs. Ir atsirasi lygybė „ant šio svieto“! Ponai nebeturės kur pinigų dėti – alkanieji bus papenėti. Tam iniciatyvą galėtų parodyti Lietuva, juk netrukus pirminkaus Europos Sąjungai, tad galėtų visą senąją žemyną vairuoti lygybės link. Ir visi pamatys, kad maža Lietuva ne iš kelmo spirita. Kas buvo beveik niekas – pereinamuoju tarp Rytų ir Vakarų kiemu – tapo Europos „čviekė“. Kas kaip moka, taip save pasauliui pristato. Graikija kaip išgarsėjo! Tiek pinigų prisiskolino, jog visos Europos Sąjungos vos nesugriovė!

KAIP GALIMA REKLAMUOTIS

Lietuvos nacionalinis teatras, reklamuo-damas spektaklį, iškabinėjo reklamas su ištraukomis iš norvegų dramaturgo Henriko Ibseno pjesės: „Ar teisinga, kad kvailieji vadovautų protingesiems?“, „Mūsų krašto žmonės yra partijų vergai.“ Tokius žodžius gatvėje išvydęs Seimo narys Mantas Adomėnas didžiai pasipiktino. Jo manymu, teatras taip vykdo antivalstybinę propagandą. Gal be reikalo vyras, kaip tas nedorėlis su degančia kepure, pritaikė pjesės ištrauką Lietuvai? Gal. Tačiau aišku, jog reklama savo darbą padarė. Visi bėgs spektaklio žiūrėti. Visokių būna reklamų. Gal įvyks stebuklas ir 139 metų reklaminius senolis įtikins mūsų gyventojus, jog jau laikas pirkti skaitmeninės televizijos imtuvus arba priedus seniems televizoriams?

Biržų rajono savivaldybės administracija skelbia konkursą laisvoms karjeros valstybės tarnautojo Vietinio ūkio skyriaus vyriausiojo specialisto (A lygis, 10 kategorija) pareigoms. Privaloma turėti aukštąjį universitetinį arba jam prilygintą technologijos mokslų studijų srities išsilavinimą. Dokumentai priimami iki 2011 m. lapkričio 17 d. įskaitytinai Teisės ir personalo skyriuje, 315 kab., Vytauto g. 38, Biržai, tel.: (8 450) 43 151, 43 118.

Užs. 3112

INFORMACIJA APIE PLANUOJAMOS BIRŽŲ RAJONO, KVETKŲ KAIMO KAPINIŲ PLĖTROS ATRANKOS IŠVADĄ DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – Biržų rajono savivaldybės administracijos direktorius, Vytauto g. 38, Biržai, tel. (8 450) 43 142.
2. Planuojama ūkinė veikla – Kvetkų kaimo kapinių, esančių Biržų r., Papilio sen., Kvetkų k., Vytauto g. 1, išplėtimas.
3. Planuojamos ūkinės veiklos vieta – Kvetkų kaimo kapinių sklypas Biržų r., Papilio sen., Kvetkų k., Vytauto g. 1 bei greta esanti laisva valstybinė žemė.
4. Pagal Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamento 2011 m. lapkričio 2 d. atrankos išvadą Nr. 5-4466, planuojamai ūkinei veiklai – Kvetkų kaimo kapinių išplėtimui – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.
5. Su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą išsamiau galima susipažinti Biržų rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriuje, Vytauto g. 59, 312 kab., Biržai, tel. (8 450) 42 102, ir UAB „Panprojektas“, Respublikos g. 38, Panevėžys, tel./faks. (8 45) 58 18 75.
6. Motyvuotus pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą galima teikti Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamentui, Žvaigždžių g. 7, Panevėžys, tel. (8 45) 5144 81 ir UAB „Panprojektas“, Respublikos g. 38, Panevėžys, tel. (8 45) 58 18 75, (8 687) 28 601, per 20 darbo dienų nuo šio skelbimo paskelbimo.
7. Su atrankos išvada ir atrankos dokumentais išsamiau galima susipažinti Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamente, Žvaigždžių g. 7, Panevėžys, tel. (8-45) 5144 81 ir UAB „Panprojektas“, tel./faks. (8 45) 58 18 75, per 10 darbo dienų nuo šio skelbimo paskelbimo.

Užs. 3109

AČIŪ

Atvykę iš Vilniaus ir Biržų aplankyti savųjų Legailių evangelikų reformatų kapinėse, radome gražiai sutvarkytas kapines ir jų aplinką. Už tai labai dėkingi Pačeriaukštės seniūnijos seniūnui Aurimui Frankui. Ačiū Jums.

**Skaitytojų
nuomonės,
pastabos,
komentarai
telefonais:
(8 450) 31645,
33734, 31474
arba el. paštu
birzietis@takas.lt**

Lietuviai amerikietiškos kultūros kontekste

Vidmantas JAŽAUSKAS

Visiems įdomu pažvelgti, kaip mes atrodome iš šalies, kitų pasaulio tautų akimis. Juk mūsų pačių nuomonė apie save ir susikurtas tarptautinis įvaizdis gali smarkiai skirtis. Gali būti, kad lietuviai dažnai yra pernelyg savikritiški, o užsieniečių akimis mūsų šalies vaizdas yra neblogas, bet mums svarbu žinoti, kas iš to formuojamo arba savaime susikūrusio įvaizdžio realiai yra įsitvirtinę kitų tautų atstovų sąmonėje.

Daugelis tiki, ar nori tikėti, kad Lietuva garsėja vien krepšiniu. Tačiau yra ne visai taip. Atvykstančių į Lietuvą turistų apklausa parodė, kad krepšinis yra tik penktoje vietoje. Aukš-

tesniais prioritetais pasižymėjo lietuviškas pajūris, maistas, kultūra bei jos atstovai. Reikia pripažinti, kad pasaulyje krepšinis nėra populiaresnis ir masiškesnis sporto šaka.

Ne taip seniai žurnale „The Baltic Times“ išspausdintas straipsnis „Baltijos šalių gyventojai žinomi labiau, nei jūs manote“ kai kam Lietuvoje sukėlė šoką, kadangi jame buvo nurodyti tokie trys garsiausi lietuviai: Ž. Ilgauskas, C. Bronsonas ir M. Levinski... Lietuvių institutas labai nusistebėjo tokiais rezultatais, įvardydamas visus tris mūsų tautos atstovus vien neigiamai pagarsėjusiais veikėjais. Iš tiesų reikia sutikti, kad didžiausias mes turime ir daugiau kuo, bet šiuo atveju susiduriame su vidutinio amerikiečio nuomone. Labiau stebina, kad visa trijulė pavadinta neigiamai pagarsėjusiais veikėjais, nors į šį epitetą gali pretenduoti vien Monika Levinski, kurios lietuviškumas ganėtinai diskutuotinas. Ilgauskas visai niekuo dėtas, o Čarlzu Bronsonu (Karoliu Dionyzu Bučinskiu), reikėtų tik didžiautis, nes šis didžiausias visų laikų kinematografo lietuvis išlaiko tokias tvirtas pozicijas amerikietiškoje kultūroje...

Jo tėvas, totorius nuo Druskininkų, praėjusio amžiaus pradžioje atvyko į Pensilvanijos anglies kasyklas. Ten gyvendamas vedė lietuvaitę Mariją Valinskaitę, susilaukė 15 vaikų. Sunkiai dirbdami šachtose nuo anglies dulkių plaučiuose mirė, kai Karoliui buvo 10 metų. Du vyresnieji broliai Jurgis ir Antanas mirė ta pačia mirtimi. Šeima labai skurdo. Karolis į mokyklą atėjo vilkėdamas vyresnės sesers suknelę. Beje, tik mokykloje jis pramoko kalbėti angliškai. Netrukus ir jis atsidūrė šachtose. Už prikastą toną anglies gaudavo vieną dolerį. Jaunuolį išgelbėjo prasidėjęs karas, kurio metu buvo pašauktas į tarnybą. Tik po karo jis baigė teatro studiją ir pradėjo aktorius karjerą Holivude, kur pagarsėjo savo kuriamo šaunaus kieto vyruko įvaizdžiu. Jam tekdavo kovotojo vaidmenys, bet tai nebuvo neigiami personažai. Jo kurti herojai turėjo savą moralės kodeksą, o nepriimtinių vaidmenų aktorius atsakydavo. Režisierius S. Leonė Bronsonas pavadino didžiausiu aktoriumi, su kuriuo jam yra tekę dirbti. 1971 m. Č. Bronsonas pelnė Auksinį Gaublį populiariausio pasaulio aktorius kategorijoje. Taigi, šis lietuvis iš tiesų nusipelnė savo šlovės vardo. Mano manymu, savo vaidybą jis pranoko garsųjį Aleną Deloną, su kuriuo jam teko filmuotis „Raudonoje saulėje“. Jo tiesi tvirta laikysena, lakoniška mimika, šiltas balso tembras tikrai įsimenanti, kaip ir ta budraus atsipalaidavimo

mas vedė lietuvaitę Mariją Valinskaitę, susilaukė 15 vaikų. Sunkiai dirbdami šachtose nuo anglies dulkių plaučiuose mirė, kai Karoliui buvo 10 metų. Du vyresnieji broliai Jurgis ir Antanas mirė ta pačia mirtimi. Šeima labai skurdo. Karolis į mokyklą atėjo vilkėdamas vyresnės sesers suknelę. Beje, tik mokykloje jis pramoko kalbėti angliškai. Netrukus ir jis atsidūrė šachtose. Už prikastą toną anglies gaudavo vieną dolerį. Jaunuolį išgelbėjo prasidėjęs karas, kurio metu buvo pašauktas į tarnybą. Tik po karo jis baigė teatro studiją ir pradėjo aktorius karjerą Holivude, kur pagarsėjo savo kuriamo šaunaus kieto vyruko įvaizdžiu. Jam tekdavo kovotojo vaidmenys, bet tai nebuvo neigiami personažai. Jo kurti herojai turėjo savą moralės kodeksą, o nepriimtinių vaidmenų aktorius atsakydavo. Režisierius S. Leonė Bronsonas pavadino didžiausiu aktoriumi, su kuriuo jam yra tekę dirbti. 1971 m. Č. Bronsonas pelnė Auksinį Gaublį populiariausio pasaulio aktorius kategorijoje. Taigi, šis lietuvis iš tiesų nusipelnė savo šlovės vardo. Mano manymu, savo vaidybą jis pranoko garsųjį Aleną Deloną, su kuriuo jam teko filmuotis „Raudonoje saulėje“. Jo tiesi tvirta laikysena, lakoniška mimika, šiltas balso tembras tikrai įsimenanti, kaip ir ta budraus atsipalaidavimo

svaybė, už kurią aktorius buvo pavadintas granata su ištrauktu degikliu.

Amerikietiškoje kultūroje retsykais skleidžiami prasimanymai apie lietuvius kaip plėšrią tautą (M. Gibsonas), apie Vilnių kaip anarchijos apimtą miestą, kur gyventojai minta arkliena, apie iš Lietuvos kilusį monstrą Hanibalą Lekterį, yra vaizduotės vaisius, kuris Lietuvos įvaizdžio nekeičia, bet mums nėra malonus. Laimei, be garsiųjų mūsų krepšinininkų amerikiečiai gerai pamena ir tenisininką Vytą Gerulaitį, ir mums mažiau žinomą amerikietiško futbolo legendą Johnį Unitą (Joną Jonaitį). Menininkų terpėje minimi skulptoriaus Ž. Lifšico, tapytojų Ben Šano ir J. Levino vardai – jie yra žydų litvakų kilmės, kaip ir didieji praėjusio amžiaus genijai M. Šagalas ir Ch. Sutasinas. Tarp entuziastų išpopuliarėjo alternatyviojo meno propaguotojai J. Mačiūnas bei mūsų kraštietis J. Mekas.

Be abejonės, lietuvių ir litvakų indėlis į pasaulio komercijos raidą, į mokslo ir medicinos vystymąsi taip pat labai vertingas, bet platesnei publikai sunkiau prieinamas... Galbūt mes norėtume matyti didesni pasaulio pripažinimą, bet daugelis mūsų kultūros ir istorijos faktų tebeleka vakarietiškos sąmonės paribuose.

Senelių namuose – Neda ir kitos žvaigždės

levos Simėnaitės nuotr.

Spalio 29 dieną Legailių senelių globos namuose buvo minima 20 metų sukaktis. Senelių namuose tą dieną svečiavosi ir jų globotinius sveikino rajono Savivaldybės administracijos direktorius Vytautas Džėja, jo pavaduotoja Alė Pocienė, Pačeriaukštės seniūnas Aurimas Frankas, Socialinės globos skyriaus darbuotojai, Jungtinės metodistų bažnyčios kunigė Walla Carlsson, Biržų parapijos Šv. Vincento Pauliečio globos namų atstovai.

Tačiau didžiausią sveikinimą atsiuntė trečią kartą Lietuvoje vykstančio sakralinės muzikos festivalio „Pax et Bonum“ („Taika ir gėris“) organizatoriai: Legailių senelių namuose koncertavo viena iš geriausių Lietuvos vokalistų Neda ir Olegas Dītkovskis. Dainavo folkloristė, Centrinės ir Rytų Europos liaudies dainų atlikėja Marija Krupoves. Filologijos mokslų daktarė ir tautinių bendrųjų kultūrų tyrinėtoja M. Krupoves ruošia koncertines programas, kuriose, pritarusiu sau gitara, atlieka lietuvių, lenkų, baltarusių, rusų, totorių, karaimų, žydų, čigonų ir kitų tautų liaudies dainas. Ji dainuoja daugiau nei dešimčia kalbų. Atlikėja koncertuoja ne tik Lietuvoje, bet ir Lenkijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Kanadoje, Japonijoje bei kitose šalyse.

Legailiuose skambėjo ir vienos iš geriausių Lietuvoje romansų atlikėjos Liubos Nazarenko šilti, žemu tembru atliekami XX a. miesto, saloniniai, liaudies, čigonų ir rusų romansai, taip pat dainos iš kino filmų. Koncertą vedė vienas pagrindinių festivalio „Pax et Bonum“ organizatorių, kunigas Arūnas Pranciškus Peškaitis OFM.

Kaip į užkampyje esančius Legailių senelių namus pavyko prisikviesti tokio ryškio žvaigždės?

Senelių globos namų direktorius Renaldas Simėnas pasakojo, kad kaip tik A. Peškaitis ir padėjo užsimegzti draugystei: 2004 metais Lietuvos televizija ir vienuoliai bernardinai sumanė akciją senelių namams paremti. Kadangi senelių namų Lietuvoje daug ir visiems

paramos reikia, A. Peškaitis užsimerkęs bedė pirštu į sąrašą ir pataikė į Legailius. Tik kelis mėnesius senelių globos namams tada vadovavęs direktorius R. Simėnas pasakė: „Pataikėt kaip pirštu į dangų“.

Labdaros akcijoje koncerte pagrindinė atlikėja buvo Nelė Paltinienė. Per akciją surinkti pinigai buvo skirti Legailiams: įstiklinti langai, renovuota katilinė. Vėliau Legailių senelių namai pradėjo gauti daugiau pinigų, atsirado daugiau rėmėjų. Po dvejų metų, 2006 metais rengiant pirmąjį festivalį, į Legailius pažiūrėti, kaip pasikeitė senelių namai ir vėl koncertuoti atvyko Nelė Paltinienė su Eugenijumi Ivanausku. Koncertas vyko jau atnaujintoje salėje, renovuotuose namuose. Sutaupo, kad Legailių globos namai tada šventė 15 metų sukaktį. Šiomet, rengiant trečiąjį „Pax et Bonum“ festivalį, ir vėl buvo prisiminti Legailių senelių globos namai, kurie šiemet švenčia 20 metų.

Festivalio organizatoriai sako, kad koncertai skiriami į dvi dalis: didžiuosius bei mažuosius susitikimus. Didieji koncertai yra mokami, visi mažieji vežami dovanų.

Mažieji susitikimai – tai galimybė aukšto lygio muziką pristatyti žmonėms, kuriuos vienai ar kitaip aplenkia koncertai bei renginiai. Šie susitikimai vyksta mažesnių Lietuvos miestų ir miestelių ligoninėse, kalėjimuose, kolonijose, apnykusiųose kultūros rūmuose. Be Legailių, koncertai jau vyko Svėdasuose, Klaipėdos Šv. Pranciškaus onkologijos centro koplyčioje, Šakių rajono Plokščių kultūros namuose.

Senelių namų direktorius Renaldas Simėnas „Biržiečių žodžiui“ sakė, jog sunku patikėti, kad pirmo ryškumo Lietuvos estrados žvaigždės atvažiuoja į tokį užkampį kaip Legailiai. Keturi dešimtys senelių namų globotinių turėjo net ir rajonų centrų gyventojams retai pasitaikančią progą paklausti ir pabendrauti su Nele Paltinienė ar Neda. Ne vienas senelis koncerto metu, pasak direktoriaus, išgirdęs

lyriškas, anksčiau tik per radiją ar televizorių girdėtas Nedos dainas, ir ašarą nubraukė. Legailiuose viešėje atlikėjai ir vakarą vedęs kunigas A. Peškaitis nuoširdžiai bendravo su salėje gausiai susirinkusiais Senelių namų globotiniais ir svečiais.

Direktorius džiaugėsi ir ūkininko V. Cibo pagalba, kuris pakvietė festivalio dalyvius ir organizatorius bei senelių globos namų svečius po koncerto pavakaroti savo sodyboje.

Dalius MIKELIONIS

Ministro pirmininko A. Kubiliaus diena Biržuose

Algirdo Garbauskio nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Po pietų A. Kubilius vyko į Vabalninką. Vabalninke jį su duona ir druska pasitiko dabartinė Vabalninko seniūnė Lilija Vaitiekūnienė bei buvęs seniūnas Stepas Gudas. Vabalninko muziejuje prie čiobrelių arbatos puodelio A. Kubilius bendravo su Vabalninko šviesuomene. Premjeras norėjo aplankyti Monsinjurui Kazimierui Vasiliauskui skirtą ekspozicijų kambarį. Juk tai kol kas vienintelis Monsinjurui skirtas toks ekspozicijos kambarys su autentiškais Monsinjoro daiktais. Tuo labiau, kad minimas Monsinjoro mirties 10-metis.

A. Kubilius sakė, jog ūkininko S. Stačkūno ūkyje su ūkio savininku aptarė ne tik Lietuvos ūkininkų, bet ir Europos Sąjungos politikos reikalus.

TARPTAUTINIS SUSITIKIMAS

Vakare Biržų pilyje A. Kubiliaus laukė susitikimas su Latvijos užsienio reikalų ministru E. Rinkevičs. Naujai paskirtam ministru tai buvo pirmasis oficialus vizitas į užsienį.

Kadangi Premjero eskortas truputį vėlavo grįžti iš Vabalninko, Latvijos užsienio reikalų ministrą pilyje pasitiko „Sėlos“ muziejaus direktorius Gintaras Butkevičius.

Tarptautiniam susitikimui pilyje iš anksto ruošė apsauga: salės buvo tikrinamos dėl sprogmenų, susitikimo detales kruopščiai derino Ministro Pirmininko komanda.

Prie derybų stalo Radvilų salėje sėdė Ministras Pirmininkas ir užsienio reikalų ministras užtruko daugiau kaip pusvalandį. Po to abu pasirašė muziejaus svečių knygoje ir susirinkusiems vietinių laikraščių bei televizijų reporteriams pakomentavo susitikimo detales: kalbėta apie energetikos perspektyvas, žemės ūkį, tiesiogines išmokas, dvišalius santykius.

ŽADĖJO KRIZĖS PABAIGA

Po susitikimo su Latvijos užsienio reikalų

ministru, A. Kubilius susitiko su rajono Tarybos nariais, įmonių, įstaigų vadovais, TS-LKD partijos nariais. Susitikime A. Kubilius dėkojo merei Irutei Varzienei už gerą dieną: „Sveikinu Biržus, turinčius lyderę, išsiskiriančią poziciją, mokančią jaukiai ir šiltai formuluoti mintis. Jai to net truputį pavydžiui“.

A. Kubilius sakė, jog net su Latvijos užsienio reikalų ministru rado bendrų sąsajų: „Aš vaikystėje eidavau į Latviją pirkti baltos bulkos, o Latvijos užsienio reikalų ministras, vasarodamas Neretoje, važiuodavo į Biržus juodos duonos“.

A. Kubilius sakė, jog Lietuva per pastaruosius trejus metus išgyveno gilią krizę, tačiau prognozuojama, jog kitamet Lietuvos ekonomika augs. A. Kubilius sakė, jog ateinančių metų biudžete numatyta 600 mln. litų atstatyti pensijoms. Sukurta komisija, kuri rengia Lietuvos ūkio strategiją iki 2030 metų. Kitamet bus svarstoma, kaip panaudoti ES lėšas 2014–2020 metais. Ministras pirmininkas ragino susitelkti valdančiąją daugumą ir opoziciją ir numatyti strategiją, kaip turėtų atrodyti Biržai po dvidešimties metų.

Tarybos narys V. Jareckas sakė, jog šildymo kainos kyla, tačiau žmonės nenori taupyti šilumos renovuodami daugiabučius. A. Kubiliaus nuomone, bendrovė „Gazprom“ dujas Lietuvai parduoda brangiau ir dėl politinių priežasčių. O šilumos kaina priklauso nuo dujų kainos. A. Kubiliaus nuomone, nebuvo išmintinga išnuomoti „Litesko“ bei kitoms kompanijoms šilumos ūkį, nes savivaldybėse, kurios šilumos ūkį tvarko pačios, šilumos kainos kur kas mažesnės. Premjero namų renovacija pagreitėtų, jei bendrijose nebūtų skaičiuojami balsai tų žmonių, kuriems už renovaciją nereikės mokėti.

Tarybos narys T. Četvergas priekaištavo A. Kubiliui, jog reformos pradėdamos nuo mažiausios grandies: mažinamas kaimo vietovėse priešgaisrinių tarnybų skaičius. Tačiau departamentas išlieka toks pat. A. Kubiliaus nuomone, jei norime išlaikyti kaimo mokyklas, kur vienam mokytojui tenka keturi mo-

Premjerą gražiai sutiko vabalninkiečiai.

kiniai, ar priešgaisrines tarnybas, turėtume didinti mokesčius, nes kitaip jų neišlaikytume. Ministras pirmininkas teigė, jog biurokratiniam aparatui išlaikyti šalyje skiriama tik 4 procentai biudžeto. Net 50 procentų skiriama pašalpoms, pensijoms bei kitoms socialinėms išmokoms.

Tarybos narys K. Armonas teiravosi, kodėl Lietuvai reikia atominės elektrinės, kai galima naudoti alternatyvią energiją. Anot A. Kubiliaus, atominė energija neteršia aplinkos, jos kaina konkurencinga.

Nemunėlio Radviliškio seniūnas G. Kubilius teiravosi, ar nebūtų galima iš savivaldybių atimti kelių priežiūros funkcijos ir jos atiduoti „Lietuvos keliams“. Savivaldybėse trūksta pinigų kelių priežiūrai. A. Kubilius pateikė Alytaus pavyzdį, kur buvo įgyvendintas kelių atnaujinimo projektas koncesijos pagrindu

kartu su privačiu investuotoju.

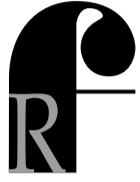
Ligoninės vyriausiasis gydytojas N. Jeloza teiravosi, ar nevertėtų priimti įstatymo, pagal kurį už valstybės lėšas studijavęs studentas tam tikrą laiką privalėtų atidirbti Lietuvoje. „Dabar jaunus specialistus ruošiami užsieniui, o rajonuose trūksta gydytojų“. A. Kubiliaus nuomone, prievarta jaunų žmonių nesulaikysi. Reikia gerinti sąlygas šalyje, kad jie nenorėtų išvažiuoti. Anot Premjero, natūralu, kad jauni specialistai ieško kur geriau, nes šalis nuo Europos ekonomikos atsilieka apie 40 procentų. Tačiau Airijos pavyzdys rodo, kad pagerėjus ekonomikai, žmonės grįžta į savo šalį.

Baigdamas savo kalbą ministras pirmininkas Andrius Kubilius aštuoniasdešimt penktojo jubiliejaus proga pasveikino buvusį tremtinį, partijos bičiulį Bronių Gurklį.

BIRŽŲ KRAŠTO RAŠTAI

Projektą
„Biržų krašto raštai“
iš dalies remia

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Į SVEČIUS PAS...

Vaiva Čepulienė kuria kaukes. Anksčiau – savo sūneliams, o šiandien – visiems. Jos iščiustytos kaukės sukiojasi po bendruomenių šventes, Biržų miesto gimtadienyje, Užgavėnėse. Siūlosi į vaiduoklių vakarėlius bei mergvakarius. Vaiva nebesustos. Jai pritaria šeimos vyrai, draugai.

Regina VAIČEKONIENĖ

Tel. (8 450) 33734
vaicekone@gmail.com

KYLA SVAJONIŲ RŪMAS

Vaivos Čepulienės gimtinė – Morūnų kaimas Pačeriaukštės seniūnijoje. Jai ir mylimojo toli nereikėjo dairytis. Sužadėtinis Aidas gimė už trijų kilometrų, Triškuose, ir tęsdamas savo šeimos jaunikių tradicijas į namus parvedė šaunią marčią. Vyresnieji Čepuliai jaunimui užleido savo valdas ir patraukė į miestą.

– Kiekviena Čepulių karta gimtinės žemėje palieka ne svajones, bet konkrečius darbus. Aido seneliai pastatė čia namus, jų vaikai, Aido tėveliai, juos išplėtė, išgražino. Mes savaip tuos namus perstatėme ir keliamė tėvėlių ūkį, – šypsosi Vaiva.

Aido ir Vaivos svajonių rūmas jau po stogu. Čia su tėveliais gyvena du jų moksleiviai sūnūs, ketvirtoji Čepulių karta.

Vaivos žodžiais, norisi visko: ir remontą skubiau baigti, ir sodybos aplinką puošti. Sunku viską aprėpti. Šeima ne tik ūkininkauja, turi ir valdiškus darbus.

Neatpažįstamai keičiasi sodyba. Bet keturių kartų Čepulius jungia pirmosios sodybos pamatai: praeitis ir dabartis, palikimas ir atradimai.

– Surinkau visus senovinius daiktus. Rasiu kur juos padėti. Kai kuriais daiktais dar naudojames, – sako Vaiva.

Ji didžiuojasi šios sodybos pirmuoju statytoju, vyro Aido seneliu, auksarankiu kaimo staliumi Jurgiu Čepuliu. Jis išpuošė ir Smilgių parapijos bažnyčią. Išliko senelio rankų darbo ažuolinė vestuvinė lova. Aidui išdrožti vaikystės žaislai. Net drožybos įrankiai. Vaiva labai nori būtent su jais išmolti drožti iš medžio. Juk jaunoji Čepulienė savo širdyje nešiojasi kūrybos kibirkštėlę, kuri spragsi įvairiausiais troškimais, todėl Vaiva nuolat kartoja: „Aš išmoksiu, aš išdrįsiu...“

NEIŠAUGO...

Ant pakabų ilsisi jos kūrybos kaukių kostiumai. Siūti kruopščiai,

Vaivą pavergė kaukės

Reginos Vaičekonienės nuotr.

POMĖGIS. Vaiva Čepulienė kuria kaukių kostiumus iš įvairiausių medžiagų. Užgavėnėms džiūsta nendrės.

rankomis. Vaiva tikina: dabar jie nebylūs ir šalti. Ant žmogaus pečių jie sušyla. Visų kaukių neišsaugojusi. Netausojsi. Ne visas nusifotografavusi. Atrodė: ši kūryba tik laikinas žaidimas. Sūneliai užaugs ir ji šį užsiėmimą išaugs...

– Anksčiau tėvėlių pareiga buvo įvairioms šventėms, karnavalams išpuošti savo vaikus. Dabar visi rūpesčiai – mokytojoms, – pastebi dviejų moksleivių motina.

Priešastuonerius metus ji savo vyresnėliui sukūrė pirmąjį karnavalinį kostiumą, ančiuką. Daugiausia tekę kurti žvėrelių kaukes. Kiekviena skirtinga. Mylimiausia ir įdomiausia – naujausia kaukė.

Savo ir vaikų džiaugsmui Vaiva Čepulienė kasmet pasiūva po šešis įvairius kaukių kostiumus. Jais panoro puošti ir draugų atžalas. Mažieji patiria daug džiaugsmo, kai jiems leidžiama išsirinkti vienintelę kaukę iš kelių. Gimnaitės darželinukė dukrelė Saulutė balerinos kostiumo nebeužėjo net nusirengti.

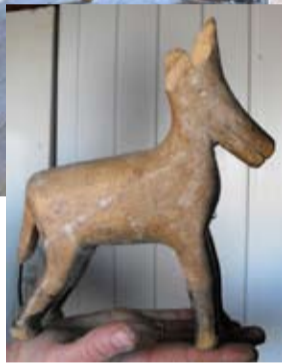
– Vaikai labai noriai kaukių kostiumus matuojasi, nuoširdžiai jais džiaugiasi. Juk ir jie nuo mažų dienų nori būti išskirtiniai, laukia kitų dėmesio, pagyrimų. Viena pažįstama man neseniai skundėsi: dukrelei karnavalui nupirko labai gražią brangią kaukę iš parduotuvės. Mergaitė savo vaidmenį suvaidino, pirktinę kaukę nusiėmė ir numetė. Su ja nepanoro net fotografuotis, – pasakoja Vaiva.

KOLEKCIJĄ PAVERTĖ PELENAIS

Kaimo bendruomenės šventės moteriai suteikė galimybę atsiskleis-

RELIKVIJOS. Jau antrą šimtą metų skaičiuoja auksarankio Triškų kaimo staliaus Jurgio Čepulio sau dirbta ažuolinė vestuvinė lova. Žaislas anūkui Aidui.

Šeimos albumo nuotr.

KREPŠINIS. Pačeriaukštės seniūnijos kaimo bendruomenių vasaros šventei Vaiva sukūrė šių metų simbolį – krepšinio kamuolį.

KAUKĖS. Boružėlė, tigras ir balerina.

ti. Kaukių kolekcijos pristatymas – vienas rimčiausių Vaivos darbų.

– Bendruomenės moterys išradingos, linksmos. Keletas jų labai noriai įsitraukė į šį užsiėmimą. Tarėmės, kaip išradingiau pasirengti šventei. Prisirinkome padėvėtų drabužių. Juos išdekoravau augalais, gėlių žiedais, lapais, samanomis, plunksnomis. 20 kaukių kostiumų kolekciją demonstravo moterys, jaunimas. Šis nematytas pasirodymas pritraukė nemažai žiūrovų, – prisimena Vaiva Čepulienė.

Kaukių kostiumų kolekciją panoro pamatyti ir kitos seniūnijos bendruomenės. Tik bėda: dalį kostiumų Vaiva parsinešė į namus ir sudegino. Iki šventės turėjo tik keturias dienas.

Bet moterys draugiškos, atskubėjo Vaivai į pagalbą. Pagalbininkėms buvo ne tik smagi ir naudinga praktika, bet ir pramoga.

NENDRĖS – UŽGAVĖNĖMS

– Neįsivaizduoju, iš kokios medžiagos būtų neįmanoma sukurti kaukių kostiumo. Tinka viskas: augalai, beržo tošis, šiuokščių maišai, plunksnos, smėlis, karoliukai, medžių lapai, kankorėžiai. Kiekvienam kostiumui – atskiros detalės, – pasakoja Vaiva Čepulienė. Ji kostiumus kuria iš akies, be brėžinių. Prisikankina, kai kaukės kostiumą dekoruoja karoliukais.

Be jos išradingumo neapsiejo ir masinis krepšinio renginys „Varom už Lietuvą“. Čepulienė baike-

riams sukūrė įspūdingą krepšinio kamuolį.

– Minčių turiu daug. Mane dražina draugė Augutė, šeimos vyrai, – džiaugiasi Vaiva.

Trys šeimos vyrai ją palaiko. Jie važiuoja į mišką samanų, beržo tošies. Kuriant sudėtingesnį kaukės kostiumą labai reikalingos stiprios vyro Aido rankos. Seniui besmegegniui išpūsti jis išlenkė lankus. Vaivai liko pats maloniausias, moteriškiausias darbas: puošyba.

Daugiausia darbo kaukių kūrėjai atnešė Užgavėnėse. Joms kasmet Vaiva kuria po keturis ir daugiau kostiumų. Nendrių glėbelis virtuveje dėl persirengėlių jau džiūsta. Dar reikės vielos, drobės ir avikailio skiautelių.

Giedrius Rumės nuotr.

Vaistučiai

Giedrius RUMĖ

Gėlininkas
Tel. (8 614) 47830

Neapsigaukime: priešingai nei skelbia pavadinimas, augalas jokių gydomųjų savybių neturi. Tai dar vienas kurioziškos lietuviškų augalų vardų darybos pavyzdys. Lotyniškas šio augalo pavadinimas *Arabis* aiškinamas dvejopai. Gali būti, kad jis susijęs su vaistūčių augimo sąlygomis (Arabija suprantama kaip vieta su smėlėtais ir akmenuotais dirvožemiais). Arba vardas kildinamas iš arabiško „arabos“ – krebždesys (vaistūčio lapai standoki, traškūs).

Priklauso bastutinių (kryžmažiedžių) šeimai. Gentyje per 100 rūšių. Išplitęs nuo arktinių iki tropinių Europos, Azijos, Pietų Amerikos platumų. Tai nedideli vienmečiai ar daugiamečiai augalėliai su šliaužiančiais, nesunkiai įsišaknijančiais stiebais. Lapeliai nedideli, šiek tiek plaukuoti, lygūs ar truputį dantyti. Žydi baltais, rausvais, lėlijais iki 1,5 cm skersmens tuščiaiduriais, rečiau pilnaviduriais žiedais. Lietuvoje auga dvi vaistūčių rūšys – abi gana retos ir, deja, gėlynams visiškai

netinkamos: atrodo kaip paprasčiausias piktžolės.

Dažniausiai gėlynuose augina mas stambokas kaukazinis vaistūtis. Išauga iki 30 cm aukščio. Keras platus, greitai plintantis į šalis. Žiedai dažniausiai balti. Žydi birželio mėnesį, labai gausiai (per žiedus nebesimato lapų). Kartais auginama jo pilnavidurė forma „Plena“ – jai pražydus rodo, jog į gėlyną ir vėl trumpam sugrįžo žiema... Formos „Variegata“ žydėjimas ne toks įspūdingas, tačiau iš tolo dėmesį patraukia melsvai žali, su kreminiu kraštelio lapai. Pasitaiko formų su šviesiai rausvais žiedais. Peržydėjęs kaukazinis vaistūtis tampa nedekoratyvus, todėl žiedynus reikia nedelsiant nupjauti ir leisti augalui iš naujo atželti. Panašus į kaukazinį alpinis vaistūtis, tik jis kompaktiškesnis, ir lapeliai ne tokie pūkuoti. Žydi anksti, jau balandį, 25–30 dienų. Žiedai balti ar rausvi, iki 1 cm skersmens, šiek tiek aromatingi. Užauga iki 35 cm aukščio, tačiau gėlynuose dažniau pasitaiko žemaugės, tik 10–20 cm aukščio formos. Ypač gražus rožiniais žiedais pražystantis alpinis vaistūtis.

Kartais auginamos ir retesnės

TAVO GĖLĖ

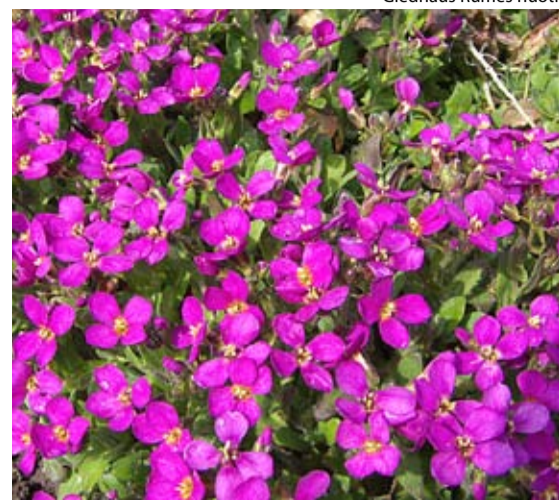

vaistūčių rūšys: *A. japonica*, *A. procurrens*, *A. bryoides* (vos 5–10 cm. ūgio pūkuotas kerelis), kompaktiškas *A. kelleri*, *A. x arendsii* (sodinių vaistūčių hibridų grupė – gana stamboki, gausiai žydintys, dažniausiai rausvažiedžiai augalai).

Praėjusio amžiaus pabaigoje į Lietuvą buvo atvežtas ir gana greitai gėlininkų pamėgtas *Arabis fernandii* – coburgis, augantis labai kompaktiškais, vos 5 cm aukščio kereliais su gana stambiomis standokų žalių lapelių skrotelėmis. Dažniau auginamos margalapės jo veislės: „Variegata“ (su baltais) ir „Old Gold“ (su plačiais geltonai auksiniais lapų kraštais). Šis vaistūtis kiek lepesnis

už kitas rūšis; žiemai jį geriau pridengti eglėšakėmis. Po storu sniegu peržiemoja ir su visais lapais, o jei ne, vėl sėriai atauga.

Visi vaistūčiai – atvirų, saulėtų vietų augalai (šešėlyje ištįsta, išgrūna, menčiau žydi). Nemėgsta drėgnų dirvų. Geriausiai auga gerai drenuotame, neužmirkstančiame, puriame priemolio dirvožemyje. Vaistūtis – laukinis augalas – pasistenkite jo nepertrežti, kitaip bus neilgaamžis. Toje pačioje vietoje ilgiau veša tik kompaktiškos, lėčiau augančios rūšys; kitas, ypač kaukazinį ar Arendso, dažniau atnaujinkite: ir augalas bus gražesnis, ir kaimynams netrukdytų. Vaistūčius sodin-

kite tik aukštesnėje, lygioje ar kiek nuolaidžioje vietoje, kur nei žiemą, nei vasarą neužlieja vanduo. Vaistūčiai dauginami kero skirstymu ar auginiais – jie nesunkiai įsišaknija (ypač – vešliau augančių rūšių). Puikiai dygsta ir iš sėklų.

Tinka auginti alpinariumuose (smulkesnės rūšys) ar lysvelėse, ypač palei takelius. Pavasarį gali būti puikus fonas žydinčioms tulpėms. Vaistūčių priežiūra nesudėtinga: laiku nupjauti peržydėjusius žiedynus, sutramdyti pernelyg išsiplėtusius didelius keros ar juos atnaujinti. Vaistūčius auginti nereikia jokių mokslų – jie paklus ir visiškai nieko neišmanančiam.

EKOLOGINIS ŪKIS

Skyrelį rengia agronomas,
ekologinio ūkio savininkas
Vytautas ZURBA

BULVĖS

Skaitytoja pasakoja nusipirkusi bulvių. Jos ruplėtos, su gumbeliais, su juodomis skylutėmis. Skutant pasirodo geltonos dėmelės, tad bulves ji skutanti iš naujo. Bulves pirko ankstyvas. Ir klausia: ar tai rimtai serga bulvės, ar jos tinka maistui, ar išsilaikys iki pavasario.

Jūsų bulvės pažeistos bulvių ligų: rauplių ir šašų. Skylutes galėjo padaryti sprakšių lervos. Bulvės tinkamos maistui. Šiomis ligomis bulvės labiau užsikrečia, kada pavasarį gausiau tręšiamos šviežiu mėšlu ir antroje vasaros pusėje būna daug lietaus. Sprakšių lervų daugiau būna, kai bulvės sodinamos į išartas pievas, ilgai dirvonavusias dirvas, po daugiamečių žolių. Rauplių ir šašų pažeistos bulvės blogiau laikosi, daugiau pūva. Šiais metais bulvių gumbai labiau užkrėsti ligomis, todėl reikia tikėtis blogesnio laikymosi. Reikia dažniau stebėti ir

prireikus perrinkti.

EŽERO DUMBLAS

Gyventojai dažnai klausia, ar galima naudoti ežero dumblą daržovių ir kitų augalų tręšimui.

Šiuo metu išsiurbtas iš pietvakarinės Širvėnos ežero dalies dumblas netinkamas daržovėms ir maistui skirtiems augalams tręšti. Į šią ežero dalį įteka Agluonos upė, kuri sunėšė didžiąją dalį dumblo. Į Agluonos upę patekdavo teršalai iš Biržų miesto, nes iš lietaus nuotakyno buvo išleidžiamas nevalytas vanduo. Nors pagal pirminius laboratorinius tyri-

mus sunkiųjų metalų kiekiai nesiekia didžiausių leistinų koncentracijų, tačiau šios ežero dalies dumblas labiausiai užterštas. Dideli cinko kiekiai. Be sunkiųjų metalų yra ir naftos produktų likučių.

Norint šį dumblą naudoti, būtina jį ne mažiau kaip trejus metus maišyti, kad išgaruotų augalams kenksmingos dujos, arba kompostuoti su kitomis augalinėmis medžiagomis. Šį dumblą be apribojimų galima naudoti miško sodmenims, gelėms tręšti.

Ežero vakarinės ir rytinės dalių dumblo kokybė žymiai geresnė.

Briuselio kopūstas – vienas garsiausių pasaulio kopūstų

AUGALO ISTORIJA

Manoma, kad kopūstus žmonės augino jau akmens amžiuje. Kai kurios laukinės kopūstų veislės ir dabar auga europinėje Atlanto vandenyno pakrantėje. Daržininkai augina įvairių sukultūrinių kopūstų: gūžinių baltųjų, gūžinių raudonųjų, gūžinių garbanotųjų... Gūžinių kopūstų giminaičiai – brokoliai, kalafiorai, kalioropės... Dar auginami kinų, pekino kopūstai. O štai dar vienas kopūstas, kurio laukinėje gamtoje neaptiksim, buvo išvestas Belgijos daržininkų. Jį aprašė XVIII amžiaus švedų gamtininkas Karlas Linėjus ir belgų žemdirbių garbei šį kopūstą pavadino briuselio kopūstu. Ir dabar šis įdomi daugiagalvė daržovė auginama vos ne visame pasaulyje ir Belgijos sostinė Briuselyje išgarsino kelias dešimtis metų anksčiau nei Briuselis tapo Europos Sąjungos sostine.

Briuselio kopūstas labai ištvermingas, nebijo net kelių laipsnių šalčio, tad kai kuriuose kraštuose auginamas ir žiemą. Briuselio kopūstas gražus. Jo stiebas užauga iki pusmetrio. Ant stiebo – lapai, o jų pažastyje užauga nedidelės kopūstų galvutės – mažos baltojo gūžinio kopūsto galvos kopijos. Vienas augalas užaugina kelias dešimtis, net iki šimto maždaug 10 gramų sveriančių gūželių, kurios būna nuo

graikinio riešuto iki vištos kiaušinio dydžio.

VERTĖ

Kopūstai vertingi. Senovės graikai tvirtino, jog gūžiniai kopūstai migdo, malšina skausmus, gydo viduriavimą, tinka ir užkietėjusiems viduriams...

Liaudies medikai gydymui naudojo ir tebenaudoja šviežių kopūstų lapus ir sultis. Išsiaiškinta, kad kopūstai turi antibakterinių savybių: sugeba užmušti auksinį stafilokoką, tuberkuliozės lazdelę, kai kuriuos kitus mikrobus. Gūžiniuose kopūstuose yra daug žmoniems vertingų medžiagų.

Tad briuselio kopūstui, norint įsitvirtinti žmonių daržuose, prisiejo ne tik paveldėti pirmtakų vertingąsias savybes, bet ir didžiagalvius baltagūžius kopūstus pranokti. Ir pasistengė! Valgių žinovai sako, jog briuselio kopūstai vitamino C turi net penkis kartus daugiau nei gūžiniai kopūstai ir pagal šio vitamino kiekį beveik prilygsta juodiesiems serbentams. Briuselio kopūsto galvutės turi apie 1,5 proc. cukraus, 5 proc. baltymų, apie 0,5 proc. riebalų, apie 6 proc. angliavandenių... Mažos galvutės turi nemažai beta karotino, B1, B6, B9, PP vitaminų, magnio, fosforo, kalio, geležies, jodo, amino rūgščių bei fermentų.

Ištirta, kad briuselio kopūstuose riboflavino (vitaminas G ar vitaminas B2) yra beveik tiek pat, kiek pieno produktuose. Mokslininkai tvirtina, kad briuselio kopūstų baltymai pagal amino rūgščių kiekį prilygsta žuvies ar mėsos baltymams.

Patariama briuselio kopūstus valgyti sergantiems širdies ir kraujagyslių ligomis. Pastebėta, kad briuselio kopūstų valgytojams greičiau gyja net žaizdos. Iš gūželių išskuntas sultis patariama gerti sergantiems cukriniu diabetu. Aiškinama, kad labai vertingas šioje daržovėje esantis kalis, nes jis padeda iš organizmo pašalinti skysčius. O tai ir padeda sergantiems širdies ir inkstų ligomis bei žmonėms, turintiems polinkį į tinimus bei padidėjusį arterinį kraujospaudimą. Labai sveika briuselio kopūstų patiekalų valgyti sergantiems astma, bronchitu.

Ir sveikam žmogui labai sveika ne tik briuselio kopūstus, bet visokias daržoves valgyti. Suprantama:

Felikso Grunskio nuotr.

BRIUSELIO KOPŪSTAS: ši daržovė grožiu ir verte pranoksta daugelį savo giminaičių.

kai valgome vieną ar kitą patiekalą, juk niekada nesvarstome, kiek kokių medžiagų gauname. Svarbu, kad būtų skanu.

GŪŽELIŲ VALGYMAS

Paprasčiausia briuselio kopūsto galvutę 4–9 minutes virti arba troškinti garuose. Kad vienodžiau išvirtų, patariama gūželėse įpjauti X formos pjūvius. Apvirtą ar išvirtą daržovę galima dėti į salotas, sriubas, garnyrus, papuosti daugelį

NAUDINGI PATARIMAI

mėsos patiekalų... Galima apvirtas gūželes apvolioti džiovėsiuose ir kepti, kol susidarys graži plutelė. Tokias gūželes su grietine galima patiekti kaip atskirą patiekalą. Valgių žinovai primena, kad briuselio kopūstai turi aštresnį nei kiti kopūstai kvapą, todėl nelabai tinka prie švelnesnio skonio produktų, nes juos nustelbia.

Tačiau išgirtieji briuselio kopūstai neilgai laikosi, greitai genda. Todėl juos reikia laikyti šaldytuve. Kai kas atsargoms gūželes sudžiovina ar sušaldo. Galima vienas gūželes arba kartu su smulkintais baltagūžiais kopūstais užraugti.

KAIP UŽSIAUGINTI

Briuselio kopūstai priklauso vėlyvųjų kopūstų grupei, nors jau yra vidutinio vėlyvumo ar vidutinio ankstyvumo šios daržovės veislių. Kopūstai labai ištvermingi – nenušąla net prie 8–10 laipsnių šalčio. Briuselio kopūstai mėgsta sunkesnes dirvas. Daigai sodinami antroje gegužės pusėje. Prižiūrimiti kaip ir kiti kopūstai, tik jų nereikia kaupti, kad nebūtų pažeistos apatinės gūželės. Briuselio kopūstai turi geras šaknis, todėl lengvai išveria sausras. Likus mėnesiui iki derliaus nuėmimo, nupjaunami viršutiniai augalo pumpurai, kad greičiau susiformuotų kietos gūželės. Derlius nuimamas, kai pradeda gelsti apatiniai lapai.

Parengė Feliksas GRUNSKIS

Pažintis su grafų Tiškevičių paveldu: nuo gimtųjų Biržų iki... Vilniaus

Biržų krašto muziejus „Sėla“ baigė Europos paveldo dienų renginių, skirtų grafų Tiškevičių jubiliejiniams metams (200 metų nuo įsikūrimo Biržuose) ciklą mokinių rašinių konkursu „Kokie būtų Biržai be grafų Tiškevičių paveldo“. Mokiniai buvo pakviesti pasidairyti po savo gimtąjį miestą kitomis, istoriko, akimis ir pabandyti atrasti, ką mums yra palikusi ši garsi didikų giminė.

Į kvietimą dalyvauti konkurse atsiliepė dvi mokyklos: Biržų „Saulės“ gimnazija ir „Atžalyno“ vidurinė mokykla, mokinius domėtis istorija ir išsakyti savo įspūdžius rašiniuose paskatino istorijos mokytojos Marija Jonėnaitė ir Virginija Kalnienė bei lietuvių kalbos mokytoja Adelė Samulionienė. Vienuose darbuose jaunesni kūrėjai stengėsi sudėti kuo daugiau sukauptų žinių apie grafų nuveiktus darbus Biržuose, kituose mokiniai ieškojo asmeninio santykio su tuo, ką mums yra palikę grafai Tiškevičiai. Vieni žengė tik pirmuosius žingsnelius rašydami istorinį rašinį, kiti jau puikiai pynė literatūrinį rašinio stilių, istorines žinias ir savo asmeninius išgyvenimus, tačiau visi rašiniai alsavo pasididžiavimu ir meile gimtiesiems Biržams.

Dalyvavusių konkurse moksleivių ir jų mokytojų laukė ne paprastas prizas, o dar išsamesnė pažintis su grafų Tiškevičių paveldu – kelionė po didikų valdytus dvarus Užutrakėje, Lentvaryje ir Trakų Vokėje. Visas šias dvarų sodybas sieja tai, kad jas valdė trys Juozapo Tiškevičiaus vyresniojo (1895–1897) sūnūs: Juozapas – Užutrakį, Vladislavas – Lentvarį, o Jonas – Trakų Vokę, bei tai, kad išpūdingus parkus dvaruose projektavo garsus kraštovaizdžio architektas Eduardas Andre. Šiandien kiekvieno dvaro paskirtis ir būklė labai skiriasi, tad juos lankant tuo pačiu buvo galima susidaryti šokių tokių vaizdą apskritai apie Lietuvos dvarų būklę ir perspektyvas.

Į kelionę konkurse dalyviai kartu su savo mokytojais ir grupe muziejininkų leidosi spalio 27 d. (kelionę iš dalies rėmė Kultūros paveldo departamentas). Užutra-

Juditos Vasiliūnienės nuotr.

kio dvaro rūmas akį patraukė jau besišvalgant iš Trakų – spindintys balti rūmai kitapus ežero. Šis dvaras beveik visiems paliko bene didžiausią įspūdį. Trakų istorinio nacionalinio parko dėka ne tik sutvarkytas rūmo fasadas, bet ir atkurta nemažai menių (grindys, lubų ir sienų puošyba) bei nemaža dalis prancūziško parko. Prižiūrimi visa parko teritorija bei išlikęs pastatų kompleksas, pamažu šalinami įsibrovėliai – sovietmečiu dvaro teritoriją sudarę namai.

Didžiulį įspūdį paliko ir neogotikinis Lentvario dvaro rūmas, į kurį patekti, deja, negalėjome. Dvaro rūmai – aptverta privati valda. Pasivaikščioti galėjome tik po tikrai buvusį labai išpūdingą parką bei apžiūrėti kitus likusius komplekso pastatus: didžiulis ir puošnus vandens bokštas, dar ir šiandien išpūdinga karietinė, bet jau griūvančio mis arkomis...

Paskiausiai atvykome į Trakų Vokę (Vilniaus priemiestį), kur dvaro rūmus savo globon yra paėmusi Lietuvos bajorų karališkoji sąjunga. Mus pasitikęs ponas Raimondas ne tik parodė įdomiausias dvaro rūmų menėse išlikusias autentiškas interjero detales, papasakojo apie dvaro rekonstrukcijos planus, bet ir suintrigavo pasakodamas apie rūmų vaiduoklį, kuris jo jau seniai nebėgąs dinas (prijaukintas...), tačiau atbaido dažną, sumaniusį rūmuose įsidarbinti...

Trakų Vokės rūmuose vyko pati iškilmingiausia kelionės dalis – buvo įteikti padėkos raštai rašinių konkurso dalyviams bei juos kuravusioms mokytojomis. Buvo pastebėta, kad iš kitų darbų ryškiau išsiskyrė Biržų „Atžalyno“ vidurinės mokyklos IXa klasės mokinės Brigitos Klezytės rašinys, jis savy talpino nuoširdumą, meilę gimtajam miestui, puikiai supintą asmeninę patirtį

Biržai... Myliu šį miestą. Nuostabi aplinka. Nuostabūs žmonės. Gal ir keista tai girdėti iš paauglės, kuri net nepažįsta visų šio nedidelio miestelio takų... Aš norėčiau čia likti. Ir ne vien tik dėl saugumo jausmo, kurį suteikia šio miestelio aplinka. Ne. Bet ir dėl įdomių išskirtinių vietų, kurių visų dar neištyrinėjau. <.....>

Neįsivaizduoju Biržų, jei vieną dieną šis dvaras tiesiog imtų ir pradingtų. Juk jis šio miesto dalis. Atimk iš nuostabios statinio pamatų dalėlę, ir jis ims irti – atimk Astravą iš Biržų, ir jie jau nebebus tas mielas miestas... Džiaugiuosi, kad man gimtasis miestas turėjo tokių garbingų žmonių, dovanojusių nuostabų palikimą – istoriją, kurios mums nevalia pamiršti.

Brigita Klezytė, IX a klasė „Atžalyno“ vidurinė mokykla

Biržai – magiškas mano gimtasis miestas. Ar ne čia man gražiausia lietaus muzika? Ar ne čia skaniausiai kvėpia bundančia žeme ir duona? Ar ne mieliausias Biržų gatvės ir naktį šviečiantys bažnyčių bokštai? Biržai, nors ir mažas miestas, tačiau turtinas savo istorija ir kultūriniu paveldu. Galime tik įsivaizduoti, kad kadaise čia vaikščiodavo grafai ir karaliai,

akmeniniu gatvių grindiniu važinėdavo karietos, veikė daugybė fabriky ir krautuvėlių, piliakalnyje grojo dūdų orkestras, net veikė vasaros teatras. Kiek daug iškilų žmonių, visuomenės veikėjų, menininkų, rašytojų ir poetų išaugino dosni Biržų žemė... <.....>

Kokie būtų Biržai be Tiškevičių palikimo? Ar turėtume nepriekaištingos architektūros bažnyčias, įstabųjį Astravo dvarą, ar būtų išsaugotos alaus darymo tradicijos Biržuose? Tiškevičių nuopelnas Biržų visuomenei yra didžiulis, vien kalbant apie didžiulę toleranciją, nes grafai rėmė visas religines bendruomenes ir buvo visų bažnyčių fondatoriai, taip suvieniję ne vieną biržietį, nes, kaip žinome, tarp katalikų ir reformatų dažnai vykdavo nesutarimai.

Gabrielė Mileikaitė, IV d klasė „Saulės gimnazija“

Biržai – iš pažiūros mažas ir niūrus miestelis... Tačiau taip tik atrodo. Biržai yra ne tik mano dabartinė gyvenamoji vieta, bet ir kai kas daugiau – mielas, širdžiai malonus miestas. Būtu galima pagalvoti, jog jis, toks nedidukas, negali turėti garsios istorijos, asmenybių ir įdomios praeities. Toli gražu taip nėra. Mūsų Biržai pilni istorinių įvykių, garsių paminklų,

asmenybių... Biržai keitėsi, tobulėjo tik labai garsių žmonių dėka. Vieni iš jų – grafai Tiškevičiai. <.....>

Mūsų praeitis ir dabartis jungiasi ir sudaro turtingo ir žinomo miesto įvaizdį. Turim ir visada turėsime ką prisiminti, ką papasakoti svečiams. Istoriniai įvykiai vystysis ir toliau, tačiau mes turime ir turėsime išlikusį iki šių dienų Tiškevičių paveldą ir prisiminimus apie juos.

Ugnė Vaitkutė, I b klasė „Saulės“ gimnazija

Tiškevičiai, aukšto intelekto žmonės, – tikros asmenybės, kurioms buvo lemta išaukštinti Biržų kraštą kaip didingą miestą. <.....> Jonas Tiškevičius sugebėjo valdyti, kad nevyktų religiniai kiverčiai, karai, nesutarimai. Jis, kaip didysis geradarys, bandė sutelkti žmones, kad šie gyventų santarvėje ir džiaugsmu. <.....> Deja, tokie žmonės, galintys nuveikti tūkstančius darbų ir garsinti savo miestą, kad jis skambėtų visoje Europoje, gimsta kas šimtas metų...

Šarūnas Mačinskas, I a klasė „Saulės“ gimnazija

Biržai. Dažnas išgirdęs šį pavadinimą įsivaizduoja mažą, niūrų miestelį. Skubu šį teiginį paneigti. Iš tikrųjų tai nedidelis, bet labai jaukus, miestelis.

su požiūriu į krašto kultūros paveldą (mokytoja Adelė Samulionienė). Brandumu pasižymėjo ketvirtokės gimnazistės Gabrielės Mileikaitės rašinys, apdovanotas už literatūros ir istorijos darną rašinyje, meilę ir pasididžiavimą gimtuoju miestu, puikų rašinio stilių (mokytoja Virginija Kalnienė). O už išsakytą poziciją apie jauno žmogaus santykį su savo gimtojo krašto istorija ir kultūros paveldu padėkos raštas buvo įteiktas I b klasės gimnazistei Laurai Davidonytei (mokytoja Marija Jonėnaitė).

Pasidžiaugėme kiekvieno mokinio iniciatyva – juk dalyvavimas konkurse priverstė kitomis akimis pažiūrėti į savo gimtąjį miestelį, pastebėti tai, ko kasdien nematome, ir pajusti, koks jis mums gražus ir brangus – tai buvo išsakyta mokinių darbuose.

Tad žiupsnelis jaunų žmonių minčių...

<.....> Šiuolaikiam jaunimui, taip pat ir man, grafų Tiškevičių paveldas yra svarbus tuo, kad jų dėka mes turime Astravo rūmus, kuriais galime didžiuliuoti. Su drauge ar draugu gražiais rudens vakarais galime vaikščioti šalia rūmų esančiame dideliame parke. Biržų aplankyti atvažiuavę turistai gali fotografuotis prie liūtų, grožėtis rūmais, arklidėmis, šunininko nameliu, užtvanka, parku.

Mano nuomone, grafų Tiškevičių paveldas yra labai svarbus Biržų miestui ir mums, Biržų miesto gyventojams – tiek jaunimui, tiek senesnio amžiaus žmonėms.

Laura Davidonytė, I b klasė „Saulės“ gimnazija

Šiais metais sukanka 200 metų nuo grafų Tiškevičių įsikūrimo Biržuose. Tai buvo vieni iš turtingiausių ir įtakingiausių didikų Lietuvoje.

Tiškevičiai, tapę Biržų savininkais, šiaurinėje dirbtinio Širvėnos ežero pakrantėje, Astrave, pastatė ir įrengė labai puošnius vėlyvojo klasicizmo stiliaus rūmus ir ten apsigyveno. <.....>

Sunku šiandien įsivaizduoti Biržus be didžiulio grafų Tiškevičių palikimo.

Arnas Stapulionis, I b klasė „Saulės“ gimnazija

KALBOS MOKYKLĖLĖ

Skyrelį rengia Savivaldybės kalbininkė
Diana STAŠKŪNIENĖ

Ar gerai „daugiau šimto“ arba „mažiau tūkstančio“?

Viena iš dažnesnių kilmininko vartojimo klaidų – skaitvardžių kilmininkas su aukštesniojo laipsnio prievoksmiais „daugiau“ arba „mažiau“, pvz.: Čia telpa daugiau šimto žmonių. Už tą darbą gausi ne daugiau šimto. Susirinko daugiau tūkstančio žiūrovų. Parašyk ne mažiau penkių puslapių. Ji uždirba mažiau tūkstančio. Skelbimas kainuos ne mažiau penkių litų.

Reikėtų atsiminti, kad skaitvardžių kilmininkas su aukštesniojo laipsnio prievoksmiais „daugiau“ ar „mažiau“ lyginamajai kiekybei reikšti nevertotinas ir turėtų būti keičiamas prievoksmių „daugiau“ ar „mažiau“, skaitvardžių kilmininko ir „kaip“, „ne“, „nei“ lyginamosiomis konstrukcijomis: Čia telpa daugiau kaip šimtas (daugiau negu šimtas, daugiau nei šimtas) žmonių. Už tą darbą gausi ne daugiau kaip šimtą (ne daugiau nei šimtą), susirinko daugiau kaip tūkstantis (daugiau negu tūkstantis, daugiau nei tūkstantis) žiūrovų. Parašyk ne mažiau kaip penkis (ne mažiau negu penkis, ne mažiau nei penkis) puslapius. Ji uždirba mažiau kaip (mažiau negu, mažiau nei) tūkstantį. Skelbimas kainuos ne mažiau kaip penkis (ne mažiau negu penkis, ne mažiau nei penkis) litus.

Lapkričio 9 d. (trečiadienį) 12 val. Biržų pilies salėje įvyks susitikimas su rašytoju Vytautu Rašicku.

Lapkričio 13 d. 14 val. Biržų pilies menėje

Kristinos Sabaliauskaitės istorinio romano SILVA RERUM pristatymas

Sandros Bieliauskienės nuotr.

Eugenijus prie senojo kaimo maketo

Skrebiškietės senjoros iš kairės Onutė, Alvina ir Danutė.

Tautinio amato tęsėjas Benjaminas Kairys.

Konferencija Skrebiškiuose

Skrebiškių moterų ansamblis.

Rudenišką spalio 29-ąją į Skrebiškių bendruomenę rinkosi pagyvenę ir garbaus amžiaus žmonės, jaunimas ir vaikai. Čia vyko konferencija „Patirtis, papročiai ir galimybės įtraukiant jaunimą į amatų plėtojimą“. Šis renginys buvo finansuojamas Lietuvos kaimo tinklo. Renginį aplankė virš pusantro šimto žmonių iš įvairių bendruomenių ir kaimų. Dalyvavo 21 amatininkas, tarp jų daug jaunimo.

Paskaitas skaitė Biržų krašto muziejaus „Sėla“ direktoriaus pavaduotoja Edita Lansbergienė. Lektorė vaizdžiai papasakojo apie įvairius

amatus: kubilius, šiaučius, žolinikus, puodžius, mezgimą, audimą, medžio drožimą, račius, krosnius, kalvystės, meninius, ūkinius amatus ir kitus. Antrasis lektorius – tautinio amato tęsėjas Benjaminas Kairys iš Nemunėlio Radviliškio, visus sudomino savo paskaita apie žoleles ir įvairius augalus, jų užpiltines ir gydomąsias galias.

Su šia švente sveikino, kartu džiaugėsi senųjų amatų tradicijų tęsimu ir visiems linkėjo sėkmės Seimo narys Valdemaras Valkiūnas.

Visi galėjo apžiūrėti ir išgyti amatininkų darbų, su jais pabend-

rauti. Jolita Greviškienė trumpai papasakojo apie dekupažą, o jos mama Danutė Vilemienė užsiima origami – popieriaus lankstiniais. Viešnios iš Nemunėlio Radviliškio Asta Paliukaitė ir Aušra Barkauskaitė pristatė įvairiausių papuošalus. Eugenija Sarapienė pas mus atvyko iš Pandėlio krašto Stanikūnų kaimo, moteris džiugino įvairiais darbais iš medžio, paveikslais, riešinėmis, sagėmis iš odos.

Teodoras Januška atvažiavo iš Svilių kaimo ir atvežė įvairiausių didelių ir mažų, pintų iš skaldytų ir apvalių vytelių krepšių, tai tikrai senas amatas. Vytautas Jackevičius, kvietietis, medžio drožėjas, dailininkas, jo darbai tarsi gyvi spinduliuoja šilumą ir jaudumą. Vaidutė Valuntienė taip pat iš Kvetkų, ji kaimo mezgėja, nerėja, kuria sages.

Papilietė Skaidrutė Zvilnienė su didele kantrybe kuria įvairiausias sages, kiekviena unikali kiekviena savaip graži ir skoninga. Šiuo amatu užsiima ir jos dukros.

Gintarė Badauskienė atvyko iš Panevėžio. Ji mūsų kraštietė, čia jos gimtinė, tai jai buvo dviguba šventė, ji užsiima dekupažu. Gintarės mama Rasa Kulbienė – skaniausių sūrinių šeimininkė, ant jos stalo puikavosi kepti, rūkyti, saldūs ir kitokie sūriai.

Garbingo amžiaus sulaukusi vie-

na seniausių Skrebiškių kaimo gyventojų Onutė Ažubalienė niekada nebūna be darbo – jos: rankose gimsta nėriniai, mezginiai, pas ją visada žydi mežtos gelės, gyvena mežgti paukšteliai ir žvėreliai, močiutės rankos išlanksto net origami. Onutė aktyviai dalyvauja bendruomenės renginiuose, taigi ir šio renginio metu dalyvavo su savo sukurtais darbais.

Auksarankėmis drąsiai galima vadinti skrebiškietes Almą Armonienę, Gertrūdą Bajorienę, Virginią Bajorienę, Rimgirdą Šlapelytę iš Paškučių kaimo. Šioms moterims nėra nieko nenumezgamo, viskas be priekaištų, viskas nuostabu.

Eugenijus Ulevičius visus stebino sukurtu senojo kaimo maketu, viskas padaryta iš medžio ir akmenukų, gryčios, kopyltėlė, klėtys, tvartai, malūnas, įrankiai ir kiti daiktai būdingi senajam kaimui. Eugenijus daro ir kitus medžio darbelius, kuriuos taip pat pristatė.

Iš kaimyninio Kraštų kaimo Alfonsas Baronas prekiauja krepšiais, bet ne iš vytelių, o iš panaudotų plastikinių butelių. Alfonsas tikino ir netgi buvo pasirengęs pademonstruoti, kad krepšiai tikrai tvirti.

Jūratė Čepukienė vienintelė siūlė

labai sveiką ir skanų produktą medų. Deimantė Rasimavičienė prekiaavo viliojančiais naminiiais pieno gaminiais. Lektorius Benjaminas ne tik papasakojo apie žoleles, bet ir siūlė įvairių užpiltinių, davė gerų patarimų, receptų, kaip padaryti vieną ar kitą vaistą iš paprasčiausių dalykų.

Amatininkai ir visi kiti renginio dalyviai buvo pakviesti kavos pertraukėlei, o kiek vėliau vyko apdovanojimai, visi amatininkai gavo prisiminimo dovanas. Po dovanų įteikimo ceremonijos žmonės buvo kviečiami pavakarių. Pasistiprinę skaniais pavakariais klausėmės koncerto. Programą pradėjo Kučgalio saviveiklininkai, skambiai liejosi dainos, smagiai grojo kapelija, jų vadovė Janina Einorienė. Po kučgaliečių žengė šeimininkės – Skrebiškių moterų ansamblis (vadovas Jonas Strunkis). Šis ansamblis taip pat atliko keletą gražių dainų. Koncertą baigė su daina „Jaunystės valsas“.

Po koncerto bendruomenės pirmininkė Elma Kirkliauskienė visiems padėkojo ir dar kvietė visus galinčius ir norinčius pavakaroti, pabendrauti ir pasidalinti renginio įspūdžiais.

Marytė UNDŽENIENĖ

Muziejų kuriame mes

Ar galime sakyti, kad viena diena yra eilinė, o kita išskirtinė? Turbūt ne, nes nežinai, kada ji išsiskirs iš kitų. Taip nutiko ir rugpjūčio 29 dieną Medeikių vaikų globos namuose „Vaiko užuovėja“, kai buvo atidaryta edukacinė stovykla „Muziejų kuriame mes“.

Tai buvo šventė „Vaiko užuovėjos“ gyventojams, pažintis su naujais žmonėmis: Nacionalinės dailės galerijos Edukacijos centro darbuotojais Egle ir Povilu bei jiems talkinančiais fotografe Kristina bei filmuotoju Kostu. Kuo ypatinga stovykla? Ogi tuo, kad jaunimas sužinojo, kaip susikurti savo mini muziejų, kaip rinkti kolekcijas, kaip jas tvarkyti bei parodyti savo draugams, pažįstamiems ar pašalininiams žmonėms. Pirmas vakaras, kaip ir visi kiti, prabėgo prie arbatos puoduko, bendraujant su stovyklos rengėjais. Jauni, niekada nematyti žmonės sudomino vaikus savo laisvu bendravimu, klausimais apie jų pomėgius bei norus. Pirma pažintis leido suprasti, kad stovykla bus išskirtinė, suteiks naujų patirčių bei smagių akimirklų.

Svečiai supažindino jaunimą su „draugiškiausiais“ pasaulio muziejais, kolekcininkas Algimantas papasakojo apie kolekcijų rinkimą. Pasirodo, naudoti autobusų bilietu-

kai taip pat tinka kolekcijoms ir turi savas istorijas, kurias galima pasakoti suteikiant džiaugsmo klausantiesiems. Ekspedicija su Elmaru bei susitikimas su Žaislų muziejaus kūrėju Povilu suteikė vaikams naujų idėjų bei klausimų.

Paskutinę dieną jaunimas, panaudoję šiltnamio karkasą, plytas, savo piešinius bei stovyklos metu surinktas kolekcijas, sukūrė savo „muziejų“. Svečiams išvykus, dar keletą dienų penkiametis Pauliukas rodė į langus, kur gyvena stovyklos rengėja, išraiškingai mojo ranka vartų link vis kartodamas – dėdės, tetos dr dr ir braukė ašarą.

Bet tai nebuvo paskutinis susitikimas su dėdėmis ir tetomis. Spalio pabaigoje buvome pakviesti į Vilnių. Nacionalinėje dailės galerijoje susitikome su Egle bei Povilu, kurie supažindino mus su panašios stovyklos dalyviais iš Visagino. Tik čia skirtingai nei Medeikiuose dalyvavo Trečiojo amžiaus universiteto studentai. Kartu pažiūrėję filmukus apie stovyklą, pasėdėję prie puodelio arbatos, buvome pakviesti apžiūrėti galerijos ekspozicijos. Jaunimas gavo užduotį piešti, o po ekspozicijos pristatymo edukaciniame centre, iš įvairiausių medžiagų sukurti savo darbelį. Pauliukas vėl

pademonstravo savo išmonę, sukūrė fotoaparata, užsirangė Eglei ant pečių, kad viską „įamžintų“ iš jam tinkamo aukščio.

Jaunimas pamatė meno vertybių saugyklas, pabuvojo Eglės ir Povilo darbo vietoje, keistai pasvirusiuose pastatuose, kur telpa tik laiptai ir siauri ofisai, paieškojo pabėgusio vėžlio, pasislėpusio tik jam vienam žinomoje kabineto vietoje.

Smagu, kad Nacionalinės dailės galerijos Edukacinis centras, padedamas LR Kultūros ministerijos, OSFL projektai, kavinės-picerijos „III blokas“ bei UAB „USS Enterprises“ surengė smagią bei naudingą stovyklą „Muziejų kuriame mes“. Fotoreportažus galima pažiūrėti interneto svetainėje mesmedeikiuose.blog.com

Elmaras DUDERIS

Linkėjimai „Atžalynui“

„Atžalyno“ vidurinei mokyklai – 50 metų. Mokykla svečius pasitiko šventiniu drabužiu: rudens spalvose panirusiomis vinjetėmis, mokykline uniforma baltutėle apykakle, didžiulės kompaktinės plokštelės imitacija, atspindinčia dabartinį mokyklos gyvenimą, linkėjimų siena ir ilga programa.

Pradinukų šventinė programa.

Mokytoja Jolanta Vasiliūnienė kalbina mokytoją Otiliją Petronytę, kuri mokykloje dirbo nuo jos pastatyto daugiau kaip du dešimtmečius.

Tarptautinės klasės krepšinio arbitras Romualdas Brazauskas mokyklai dovanojo krepšinio kamuolių.

XVI laida: Violeta Arminaitė, Arūnas Balčiūnas ir Rima Andrijauskaitė.

Leta Vainorienę sujaudino mokyklos pasikeitimas – nebėra žalių sienų, mokykla tapo meniška.

Žurnalistas Aurimas Račiukaitis sakė, jog mokykloje mokėsi patys smagiausi mokiniai.

Giedrius Čeplys ant sienos parašė linkėjimą mokyklai ir priklijavo akmenuką.

Buvusi lietuvių kalbos mokytoja Julija Mažuikaitė ir mokinė Otilija Stirkienė.

Edita MIKELIONIENĖ

Tel. (8 603) 22838

SMAGŪS PRISIMINIMAI

Neišsenkanti mokyklos bendruomenės bei dailės mokytojos Rimos Briedienės fantazija vėl nustebino: buvę mokyklos mokiniai ant sienos rašė linkėjimus ir klijavo akmenuką – prisiminimą apie save. Antrajame mokyklos aukšte – prabangus krėslas, kuriame prisėdę svečiai galėjo pavartyti mokyklos albumus ir sužinoti, kuo gyvena dabartiniai mokiniai.

Galima spėti, jog mokykla buvusiems mokiniams ir mokytojams paliko kuo geriausius prisiminimus – į jos šventę sugrįžę svečiais jie vos tilpo salėje. Kokį prisiminimą jie nešasi apie mokyklą?

Prieš trisdešimt penkerius metus mokyklą baigusi verslininkė Leta Vainorienė mena literatų konkursą, kuriam ruošė mokytoja Janina Pilėnienė:

– Tuomet atrodė, jog visi rašytojai kilę iš Biržų, o konkursas buvo aukšto meninio lygio. Dabar mokykla labai pasikeitusi. Meno kūriniai joje

kelia didelį jaudulį: sienos neplikos ir žalios kaip mūsų laikais.

XVI laidos abiturientai Rima Andrijauskaitė, Violeta Arminaitė ir Arūnas Balčiūnas nesutinka kalbėti apie „Atžalyną“:

– Kalbėkime apie I vidurinę mokyklą, kurią mes baigėme. Mūsų laida susitinka kas penkeri metai. Visuomet gražiausius linkėjimus skiriame savo auklėtojai Vandai Kakaškaitei-Stragienei.

Lietuvos kariuomenės vado padėjėjas Arūnas Balčiūnas prisimena, kaip slėpdavosi užkampiuose, kad per pertraukas nereikėtų vaikščioti koridoriais.

Buvusi „Atžalyno“ lietuvių kalbos mokytoja Julija Mažuikaitė į mokyklos jubiliejų pasikvietė buvusią šios mokyklos mokinę Otiliją Stirkienę. Dabar „Atžalyne“ mokosi ponios Otilijos anūkės. O. Stirkienė pasakojo, jog ir jų laikais mokiniai mėgo krėsti pokštus: per matematikos kontrolinį pro langą iškišdavo siūlus, ant kurių kiti mokiniai pri-

rišdavo užduočių atsakymus.

Tarptautinės kategorijos krepšinio teisėjas Romualdas Brazauskas dovanų atvežė krepšinio kamuolių:

– Nuo 1967 metų šioje mokykloje dirbau pirmoku, po to – antroku ir taip toliau. Dabar čia dirbu kitaip ir jaučiu mokyklos trauką. Grįžęs pas tėvus, visuomet pravažiuoju Kudirkos gatve. Norėčiau prisiminti mokytoją Albertą Nutautą, kuris prieš 40 metų man padavė teisėjo švilpuką.

Dabar kaunietis, kaip pats sako „ant inžinieriaus“ dirbantis Giedrius Čeplys juokauja, jog penkiasdešimtmečio verti įvykiai tie, jog per pertraukas nebereikia vaikščioti koridoriais ir į mokyklą galima įeiti pro paradines duris.

Žurnalistas Aurimas Račiukaitis mano, jog „Atžalynė“ užaugo patys smagiausi žmonės ir pajuokavo: dabar, kai mokyklos direktoriaus pavaduotoja tapo mere, gal vertėtų grįžti įsisavinti lėšų.

Profesorius Sigitas Podėnas džiaugėsi buvusiu savo auklėtoja Vinciuone. Evaldas Pečiūnas mokyklos neužmiršta niekada: kiekvieną gruodį jis su buvusiais mokiniais rengia amžiaus krepšinio mačą savo mokykloje. Fotomenininkas Ramūnas Danisevičius dėkojo savo auklėtojai Vandai Stragienei.

Į aktų salę, kur netilpo net stovintieji, buvo įnešta mokyklos vėliava. Mokiniai paruošė puikią programą: dainavo, vaidino, šoko, paruošė televizijos laidą, deklamavo...

Į sceną buvo kviečiami ir sveikinami buvę mokytojai. Mokyklą sveikino svečiai.

SVEIKINIMAI MOKYKLAI

Istorijos mokytoja Otilija Petronytė prisiminė, kaip 1961 metais įžengė į naujutėlę dažais kvepiančią mokyklą. Ji linkėjo mokyklos bendruomenei gyventi ilgai ir draugiškai. Sveikinimo žodžius tarė buvusi šios mokyklos direktoriaus pavaduotoja merė Irutė Varzienė. Administ-

racijos direktorius Vytautas Džėja mokyklai įteikė svajonių dovaną – traktoriuką žolei šienauti. Sveikino Švietimo skyriaus vedėja Genovaitė Gutauskienė. Seimo narys Valdemaras Valkiūnas perskaitė Seimo pirmininkės Irenos Degutienės sveikinimus mokyklai. Dovanas teikė „Aušros“ vidurinės, Pabiržės pagrindinės mokyklos atstovai, „Saulės“ gimnazijos direktorius D. Korsakas, kaimyno „Ąžuoliuko“ darželio direktorė Vitalija Medlinskienė, Vlodo Jakubėno muzikos mokykla, karate klubas „Cunami“, kunigas Rimas Mikalauskas, verslininkas Viktoras Rinkevičius, kiti svečiai bei buvę mokiniai.

Mokyklos direktorius Vaidotas Butkevičius dėkojo visiems, kurie nepamiršta mokyklos, dabartiniams mokyklos darbuotojams, mokytojams. Džiaugėsi, jog mokykla turi savo aurą.

Pasibaigus meninei programai, buvę mokiniai išsiskirstė po klases. Po to jų laukė diskoteka.

Apskričių pirmenybių nugalėtojų taurė – Biržų „Rinkuškiam“

Sekmadienį Kaune vyko penktasis Lietuvos apskričių pirmenybių nugalėtojų taurės turnyras. Jo nugalėtoju pirmą kartą tapo Panevėžio apskrities vicečempionai Biržų „Rinkuškių“ futbolininkai, kurie finale įveikė Marijampolės „Ipučio“ komandą.

Šešios apskričių ekipos burtų keliu buvo suskirstytos į du pogrupius po tris komandas ir kovojo dėl pirmosios vietos grupėje, kuri garantavo vietą finale. Rungtynės vyko Nacionalinės futbolo akademijos stadione ir šalia esančioje aikštėje. Buvo žaidžiami du kėlinukai po 25 minutes.

A pogrupyje burtai mūsų komandai lėmė žaisti su Kauno apskrities nugalėtojais „Visas Labas“, ir Utenos apskrities antrąja komanda – „Anykščiai“. Po R. Komo įvarčio „Rinkuškiai“ 1:0 įveikė anykštėnus

ir net 3:0 įveikė „Visas Labas“ futbolininkus. Pirmasis kėlinys vyko apylygiai, tačiau antrame kėlinyje kauniečiai buvo sutriuškinti. Įvarčius į kauniečių vartus įmušė M. Bartuškevičius, A. Markutis ir A. Vitulis.

Apskričių pirmenybių nugalėtojų taurės finale susikovė nepralaimėjusios komandos: „Rinkuškiai“ ir kito pogrupio nugalėtoja Marijampolės „Ipučio“ komanda. Abi ekipos finale pademonstravo neblogo lygio futbolą ir kovojo aikštėleje nuo pat pirmos iki paskutinės minutės. Turnyro nugalėtoją lėmė ankstyvas 7-ąją minutę pelnytas Andriaus Vitulio įvartis.

Buvo apdovanoti turnyro nugalėtojai ir geriausi žaidėjai. „Rinkuškių“ kapitonas A. Vitulis gavo gražuolę taurę, o nė vieno įvarčio turnyre nepraleidęs Biržų „Rinkušk-

kių“ vartų sargas Armandas Indrašius buvo pripažintas geriausiu vartininku.

„Rinkuškių“ komandos vadovas Vytautas Stanulevičius „Biržiečių žodžiu“ sakė, kad tai skambus pasibaigiančio futbolo sezono akordas. Biržų „Rinkuškiai“ įrodė, kad gali sėkmingai kovoti ne tik Panevėžio apskrityje, bet ir su stipriausiomis kitų apskričių komandomis. V. Stanulevičius sakė: pavyko surinkti stipriausią komandą ir smagu, kad joje vis didesnę vaidmenį vaidina biržiečiai, kurie futbolo pagrindus gavo „Kaštonuose“ arba „Rinkuškių“ komandoje. Treneris buvo dėkingas komandos žaidėjams, kurie į varžybas atvažiavo iš studijų Kaune ar Vilniuje, o A. Markutis, pavyzdžiui, atvyko iš Kuršėnų, kur dirba.

Dalius MIKELIONIS

Visi trys grįžo su medaliais

Lapkričio 5 d. Pakruojyje vyko tarp-tautinis svarsčių kilnojimo turnyras. Jame dalyvavo daugiau kaip 100 dalyvių iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Turnyre jėgas išbandė ir trys biržiečiai, visi tapo prizinininkais.

Svarsčių kilnojimo varžybų debiutantas, dziudistas Arnas Stankis rungtyniavo sunkiojo svorio atletų grupėje. Jis kilnojo 32 kg svarstį. Debiutantas užėmė antrąją vietą.

Svarsčio kilnojimo rungties veteranas Šarūnas Alešiūnas varžėsi senjorų grupėje iki 78 kg atletų svorio kategorijoje. 24 kg svarstį Š. Alešiūnas išstūmė 20 kartų, o rovimo rungtyje – 110 kartų. Biržietis užėmė trečiąją vietą.

Šios sporto šakos veteranas Stasys Gintautas varžėsi vyresnių kaip 60 metų amžiaus senjorų grupėje. 16 kg svarstį S. Gintautas išstūmė 80 kartų, o rovimo rungtyje – 130 kartų. S. Gintautas iškovojo trečiąją vietą.

Dalius MIKELIONIS

BIRŽŲ ŠV. JONO KRIKŠTYTOJO PARAPIJOJE

Lapkričio 11 d. (penktadienį) 16 val. bažnyčioje vyks tradicinė SUSIKAUPIMO POPIETĖ. Koncertuos Biržų Vlodo Jakubėno muzikos mokyklos mokiniai ir mokytojai.

Lapkričio 12 d. (šeštadienį) 16.30 val. parapijos

namuose laukiame šeimų, norinčių drauge melstis, dalintis, augti Dievo ir vienas kito meilėje.

Lapkričio 13–20 d. Aušros Vartų – Gailėstingumo Motinos atleidai Vilniuje.

Lapkričio 16 d. (trečiadienį) – ŠVČ. M. MARIJOS GAILESTINGUMO MOTINOS IŠKILMĖ.

Užuojuota 12 Lt, padėka nuo 5 Lt, sveikinimas nuo 15 Lt, parduoda, perka, nuomoja, keičia ir pan. – nuo 4 Lt

VILTIEČIAMS

Lapkričio 13 d. (sekmadienį) organizuojame išvyką į Panevėžio sporto ir pramogų parką „Impulsas“. Renkamės aikštėleje prie Biržų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios (Vytauto g. 2), išvykstante 11 val. Registruotis tel. (8 685) 66805.

Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Biržų viltis“ taryba

Parduoda

NEKILNOJAMASIS TURTAS

3 k. butą Vėjo g. Tvarkingas, parketas, pakeisti langai, šarvo durys, signalizacija. Tel. (8 630) 88809. 107839

AUTOMOBILIAI, TECHNIKA

AUDI 80 (85 m., 1,6l). Žieminės padangos 175/70 R-13 su ratlankiais. Tel. (8 621) 31799. 107969

Dalimis AUDI 100 (85 m., benzinas-dujos). Tel. (8 678) 06425. 106723

Dalimis „Don 1500“, „Fortschritt 514“, T-150, T-40, savaeigę pjaunamąją „Belarus“, „Jumz“ ir kt. Tel.: (8 616) 93523, (8 648) 67177. 107683

Iš Vokietijos: VW Passat (97 m., 1,9 TDI, universalas), VW Golf (98 m., 1,9 TDI, universalas), VW Passat (92 m., 1,9 TDI, universalas), CITROEN Xsara (2000 m., 2,0 HDI, universalas). Yra daugiau automobilių. Tel. (8 671) 46462. 107779

Naudotą iš Vokietijos grūdų sėjimąją 3 m pločio, melžimo vakuuma, nerūdijančio plieno bidonėlius, grūdų malūną, diskinę šienapjovę, 3 m pločio, 100 l pieno šaldytuvą. Tel. (8 616) 254 11. 108150

MIELI BŪSIMŲ PIRMOKŲ TĖVELIAI!

Kaštonų pagrindinė mokykla laukia Jūsų vaikučių. Kviečiame ateiti pas mus į svečius ir parašyti priėmimo į mokyklą prašymą, kad jau rugsėjį Jūsų atžalos taptų mažaisiais kaštoniečiais.

Labai Jūsų laukiame!

Užs. 3074

Darbas

Krosnių ir židinių meistras ieško darbo. Tel.: (8 670) 89584, (8 670) 47233. 107828

Naujajam fejerwerkais prekiaujanti įmonė UAB „Polonezas“ sezoniniam darbui ieško parduotojų. Tel.: (8 618) 81522 darbo dienomis nuo 9 iki 17 val. 108149

Reikalingas šerikas, turintis vairuotojo teises. Tel. (8 699) 79987. 108626

Statybininkas ieško darbo (gali pagaminti iš savo medžiagų šiltnamį, malkinę). Tel. (8 685) 45393. 108590

Lapkričio 15 d. 14 val. tiesioginė transliacija

„Sveikatos paslaptys“ Jūsų bibliotekoje!

TRANSLIACIJOS TEMA:

Imunitetui stiprinti ir ligoms gydyti – vaistažolės, daržovės ir vaisiai

Organizatorius:

Rėmėjas:

Informaciniai rėmėjai:

Užs. 3124

Dovana kaimui – kryžius

Prie Vėlines Sližių kaimo kryžkelėje buvo pastatytas ir pašventintas kryžius. Šio kryžiaus sumanytojas ir autorius ūkininkas Juozas Užkurėlis „Biržiečių žodžiu“ pasakojo, kad pagarbą kryžiui jaučia nuo vaikystės. Vaikas būdamas į mokyklą eidavo pro kryžiu, stovintį už Meldiškių miško. Ir šiandien prisimena mamos žodžius, kad prie kryžiaus reikia stabtelėti, jį pagarbinti. Vaikystėje kasdien lydėdavęs kryžius jau atgyveno savo laiką, o J. Užkurėlis išsaugojo sau duotą pažadą pastatyti naują kryžių kaime.

Jį darė pats, iš medžio, pats sukūrė nukryžiuotojo skulptūrą, apskardino kryžiaus viršų ir sujungimus, kad kryžius atlaikytų darganas ir liūtų. Naujajį kryžių aptvėrė tvorele.

Kryžių pašventinęs kunigas Virgilijus Liutima sakė, kad kryžiai Lietuvos kaimuose – graži tradicija, jei jie statomi pagarbiai, ne pajuokai ar paniekai. O svarbiausia, anot dvasininko, kad pagarbą kryžiui ir jo statytojai, ir kiti žmonės nešiotųsi savo širdyse.

„Noriu, kad žmonės, praeinančius ar pravažiuojančius šiais keliais sušildytų kryžiaus vaizdas, kviestų

Juozas Užkurėlis prie naujojo Sližių kaimo kryžiaus.

juos geriems darbams, o politikus skatintų skaidresnei politikai“, – sakė kryžiaus autorius J. Užkurėlis.

VW Golf (91 m., 1,6 benzinas-dujos, TA iki 2012-03-25). Stabdžių gedimas, parūdijusi. Kaina 1100 Lt. Tel. (8 635) 34629. 107856

Žieminės ir sezoninės padangos: R-13, R-14, R-15, R-16, R-17, R-18, Lietus ir skardinius ratlankius. Tel. (8 671) 46462. 107774

ĮVAIRŪS

Įvairias malkas su pristatymu. Tel. (8 680) 82722. 108034

Įvairias malkas. Yra kaladėmis, skaldytų. Tel. (8 629) 33157. 106648

Linų spalius. Tel. (8 689) 64474. 108138

Mišrias ir uosines malkas. Dvimetres, pjautas kaladėmis, skaldytas. Tel. (8 619) 82534. 108481

Nauja vyriškų drabužių žiemos kolekcija. Vytauto g. 4 a (siuvalkos patalpose). 107039

Padangos: R-13, R-14, R-15, R-16, R-17, R-18, ZIL-GAZ-MAZ. Mikroautobusams su C raide. Lietus ir skardinius ratlankius, akumulatorius. Tel. (8 600) 56331. 103468

Parduoda katilą, keičia arba perka į mažesnio galingumo. Tel.: (8 450) 39723, (8 656) 42913. 108377

Pašarines bulves, tinka sėklai. Kaina 1 t/120 Lt. Tel. (8 612) 74514. 107981

Stambias medienos atraižas pakais, kaladėles, durpių briketus. Atveža. Tel. (8 622) 44850. 108544

Uosio, juodalksnio, alksnio, beržo skaldytas, pjautas kaladėmis ir 3 m malkas, atraižas, supjautas atraižas. Turime sausų, skaldytų. Tel. (8 604) 65913. 107862

Valgomos, pašarines ir sėklines bulves. Tel.: 98 643) 02539, (8 630) 59656. 108503

Visų rūšių malkas, vežame miškavežiu po 30 erdm. Tel.: (8 600) 63820, (8 617) 20473. 101571

GYVŪNAI

Įvairaus amžiaus arklus. Tel. (8 648) 89100. 108464

Ūkininkas parduoda mėšinius paršelius (pasirinkimas), atveža. Tel. (8 686) 80994. 108587

Veršingas telyčias. Tel. (8 699) 48219. 108165

VĮ Biržų miškų urėdija viešajame prekių aukcione parduoda nereikalingą arba netinkamą (negalimą) naudoti turtą:

1. Krūmapjovė „Husqvarna“
2. Čiužinys, 4 vnt.
3. Benzopjūklas „Husqvarna“
4. Busolė DP
5. Kompiuteris su monitoriumi, 2 vnt.
6. Kompiuteris, 8 vnt.
7. Kėdė, 6 vnt.
8. Kopijavimo aparatas „Konica“
9. Poilsio namelis
10. Vejapjovė, 2 vnt.
11. Fotoaparatas „Canon EOS“
12. Purkštuvai „Stihl“

Aukcionas vyks 2011 m. lapkričio 25 d. 9 val. adresu: VĮ Biržų miškų urėdija, 112 kab., J. Basanavičiaus g. 62, Biržai.

Antrasis aukcionas (neįvykus pirmajam) vyks 2011 m. gruodžio 1 d. 9 val. ten pat.

Atsakingas asmuo – Leonas Grigaliūnas, darbų saugos inžinierius, 207 kab., J. Basanavičiaus g. 62, LT-41 164 Biržai, tel. (8 450) 32 032; faksas (8 450) 31 408.

Parduodamo turto apžiūra vyks 2011 m. lapkričio 21–23 dienomis nuo 8 iki 16 val. adresu: J. Basanavičiaus g. 60, 62 Biržai.

Už aukcione įsigytą turtą atsiskaitoma banko pervedimu arba grynais pinigais per 3 (tris) darbo dienas, aukcionui pasibaigus.

Aukciono dalyvio bilieto kaina – 10 (dešimt) litų.

Užs. 3114

Siūlo paslaugas

Kokybiškai atlieka langų apdailą ir kitus apdailos darbus. Tel. (8 652) 76369. 108488

Medienos gaminiai, durys, langai, laiptai, palangės, pakopos, apvadai, įvairūs baldai. Tel.: (8 604) 84508, (8 692) 32508. 108052

Nebrangiai taiso skalbimo mašinas, šaldytuvus, šaldiklius. Garantija iki 2 m., pensininkams nuolaidos. Vyksta į rajonus. Tel. (8 653) 44052. 108368

Sienų, grindų apšiltinimas į oro tarpus. EKOVATA, termoputa, polistireno granulėmis (1 kv. m – nuo 7 Lt). Konsultuoja, dirba visoje Lietuvoje. Tel. (8 689) 68528. 107028

Taisau šaldytuvus, šaldiklius kliento namuose. Tel.: (8 450) 33898, (8 678) 22348. 108553

Taiso automatines skalbimo mašinas, šaldytuvus, televizorius kliento namuose. Tel. (8 630) 57575. 106516

Visi apdailos darbai. Butų remontas. Patirtis. Tel. (8 670) 80904. 107783

ŠILTINAME
SIENAS, GRINDIS,
UŽPILDOME ORO TARPUS.
TERMOPUTA
EKOVATA
AKMENS VATA
POLISTIRENO GRANULĖMIS
Konsultuojame, garantuojame.
Tel. 8 689 68528

1 kv.m
nuo 7 Lt

Užs. 3040

Laidojimo paslaugų centras

S. Dagilio g. 8, Biržai
www.jankauskopaslaugos.lt
Tel. (8 450) 31078
VISĄ PARĄ: (8 698) 70110

Šarvojimo salės nuoma nemokamai*
* užsakant visą paslaugų kompleksą
Laidotuvių paslaugų komplekto kaina nuo 1317 Lt.

Užs. 3050

UAB „EKOREMA“
ŠILTINAME
sienas, stogus ir grindis, užpildydami oro tarpus ekovata ir termoputa.
1m² (5 cm storio) kaina 7–10 Lt
Tel.: 8 698 47 767, 8 682 37 022

Užs. 3099

PATARIAM
IR ŠILTINAME
ORO TARPUS, SIENAS, STOGUS, PERDANGAS
GRINDIS, PAMATUS, FASADUS
Ekovata, termoputa, poliuretano putos, granulėmis
Garantija iki 50 metų
Tel. (8606) 72907 www.kalga.lt

Užs. 2427

Nuoma

Išnuomojama patalpa miesto centre. Tel. (8 630) 88809. 108337

Užjaučia

Taip ir liks, taip ir gaus mūsų dienos, jau įamžintos laiko tėkmėj...
Ir nelauk žydės – lyg purienos to nežinomo krašto sakmėj...
Dėl mylimos Mamytės **Genovaitės GRUBINSKIENĖS** mirties nuoširdžiai užjaučiame buvusią klasės draugę Eugeniją, jos brolius ir visus artimuosius.

Klasės draugai

Nebepažvelgs į kelių mielos akys, nebelaus jau nieko mylinti širdis.
Pasiguost skubėsit prie Jos šalto kapo, ašarų lašeliai žiedlapiais žydės...
Mirus brangiai Mamytei **Genovaitėi GRUBINSKIENEI**, nuoširdžiai užjaučiame dukrą Eugeniją ir visus artimuosius.

Meilūnų kaimo bendruomenė

Norėtume, kad mūsų žodžiai būtų dideli,
kad sielvarte sušildytų, paguostų,
Gyventi šauktų vėl be sopulio širdy ir ašaras nušluostytų nuo skruostų...
Dėl staigios **Zenono ČYŽIAUS** mirties nuoširdžiai užjaučiame tėvą, seserį ir visus artimuosius.

Meilūnų kaimo bendruomenė

Pranešimus apie artimo žmogaus mirtį ir laidotuves spausdiname nemokamai

Informuojame ir atsiprašome gyventojų už laikinus nepatogumus, susijusius su Biržų miesto **J. Janonio gatvės pėsčiųjų tilto remonto darbais** ir pranešame, kad nuo 2011 m. lapkričio 8 d. bus uždarytas pėsčiųjų eismas šiuo tiltu. Užs. 3111

Perka

NEKILNOJAMASIS TURMAS

Lietuvos miškų valdymo bendrovė **GIRMEDIS** mišką su žeme visoje Lietuvoje. Greitas atsiskaitymas. Tel. (8 612) 12058. 88935

Nuolat perka, nuomoja žemę – žemės ūkio veiklai. Gali būti išnuomota, dirbama, pieva, apleista. Padeda susitvarkyti dokumentus. www.perkamezeme.lt Tel. (8 618) 87113. 107193

UAB „Biržų miškas“ įvairų mišką su žeme arba išsikurtimui. Gali būti malkinis. Tel.: (8 680) 82332, (8 680) 82722. 108025

ĮVAIRŪS

Automobilių supirkimas (tinkamų ir netinkamų eksploatuoti) geromis kainomis. Tel. (8 610) 02517. 98176

Automobilius, autobusiukus, visureikius, tinkamus ir netinkamus eksploatuoti. Atsiskaito iš karto. Tel.: (8 623) 03360. 107620

Automobilius: senus, geros būklės, daužtus, su defektais, nevažiuojančius, kt. metalo laužą. Išregistruoja. Tel. (8 685) 66572. 108450

Brangiausiai važiuojančius, nevažiuojančius automobilius, autobusiukus, visureikius, lengvuosius, sunkvežimius. Tel. (8 629) 10232. 107657

Įvairius traktorius, kombainus, sunkvežimius, priekabas ir įvairių žemės ūkio techniką. Tel. (8 648) 67177. 107678

MTZ-82, MTZ-80, MTZ-52, gali būti su krautu. Siūlyti įvairius variantus. Tel. (8 615) 27938 108152

GYVULIAI

Agentas Algirdas veršelius, karves, jaučius ir prieauglį. Moka 6, 21 proc. Sveria el. svarstyklėmis. Tel.: (8 675) 65128, (8 687) 21828. 104927

Bendra Lietuvos-Olandijos UAB „Bartyno“ brangiai veršelius iki 2 mėnesių. Moka priedus. Tel.: (8 614) 07502, (8 636) 42871, (8 45) 556061. 106699

Veršelius (2-8 sav.), avis, triušius. Tel. (8 679) 70505. 108366

D.Remeikos įmonė perka jaučius, karves, jų prieauglį, veršius, avis. Sveria vietoje. Tel.: (8 450) 36561, (8 686) 76913. 107412

Įmonė brangiai juodmargius, žalmargius, mėsinius-mišrūnus veršelius auginti. Moka procentus. Tel.: (8 675) 17694, (8 640) 13591. 107628

Įmonė nuolat galvijus. Sveria, moka vietoje. Tel.: (8 614) 92763, (8 45) 510825, (8 610) 07245. 106730

Izraelio įmonė aukščiausiomis kainomis visus veršelius auginimui iki 100 kg ir iki 2 mėn. Belgų mėlynuosius ypač brangiai. Moka 6, 21 proc. PVM. Sveria el. svarstyklėmis, atsiskaito vietoje. Tel. (8 602) 96770. 107160

Karves, bulius, telyčias. Sveria. Moka priedus. Perveža gyvulius. Tel. (8 612) 08756. 91561

Karves, bulius, telyčias. Sveria. Moka už gyvąjį svorį. Tel.: (8 616) 16535, (8 682) 56872. 106738

Karves, jaučius, telyčias. Moka PVM. Sveria. Atsiskaito vietoje. Tel.: (8 699) 90758, (8 685) 51635. 107006

Nuolat brangiai veršelius auginimui iki 2 mėn. Moka priedus. Tel. (8 656) 40439. 106707

Traumuotus, suliesėjusius, bet kokius arklius, karves. Skubiai išsiveža. Tel. (8 622) 44850. 108545

UAB „Bartyno“ visus veršelius auginti iki 2 mėnesių iki 100 kg. Moka 6, 21 proc. Greitai pasiima. Tel.: (8 699) 46054. 100289

Užsienio įmonė aukščiausiomis kainomis visus veršelius iki 2 mėn. ir iki 100 kg. Ypač brangiai belgų mėlynuosius. Moka 6, 21 proc., sveria el. svarstyklėmis, atsiskaito vietoje. Tel.: (8 659) 95647, (8 604) 44438. 107168

Vilė ir Valdas visus veršelius auginimui iki 2 mėn. ir iki 100 kg. Moka 6, 21 proc. Sveria el. svarstyklėmis. Tel.: (8 680) 22009. 100317

BRANGIAI perka KARVES, JAUČIUS, TELYČIAS.
Atsiskaito, išsiveža, moka PVM, sveria.
Tel.: (8 45) 588086, (8 687) 93058. Užs. 3048

Nuolat **PERKA ARKLIUS** ir jų prieauglį. Moka PVM. Tel.: (8 659) 99242. Užs. 3049

agaras PERKA
KARVES, BULIUS, TELYČIAS
pagal skerdeną ir gyvą svorį (brangiai mėsinius)
ATSISKAITO IŠ KARTO
Tel.: 59118, (8-656) 43136
NEMOKAMAS tel. (8-800) 08801
Užs. 3043

Viena moderniausių ir didžiausių mėsos perdirbimo gamyklų Lietuvoje. **AGROVET**
MESA IR MESOS GAMINIAI
"Pajūrio mėsinė"
superka galvijų prieauglį, karves ir veršelius.
Tel.: 8-650-13693. Užs. 3991

Įmonė nuolat PERKA VERŠELIUS
eksportui į Turkiją, Izraelį ir ES šalį, belgų mėlynuosius ypač brangiai. Sveria el. svarstyklėmis, atsiskaito iš karto, pasiima skubiai, moka 6% ir 21% PVM. Laukiame Jūsų skambučio. Tel. 8 673 58 404
Užs. 2984

AKCIJA -40%
BALKONŲ STIKLINIMAS
PLASTIKINIAI LANGAI
Vokiškas 6 kamerų profilis
Tel. (8-659) 05977
Užs. 3068

Kooperatyvas „Gerkonių elevatorius“ superka grikius
Kaina derinama nuo pristatomo kiekio. Pramonės g. 9A, Rokiškis. Tel.: (8 458) 32440, (8 615) 64563. Užs. 3008

Perka pašarinius ir maistinius grūdus, atsiskaito iš karto, išsiveža. Teikia savivarčio grūdovežio paslaugas. Tel. (8 682) 27637. Užs. 231

Užsienio įmonė aukščiausiomis kainomis PERKA įvairius 2-8 sav. (nuo 50-100 kg) VERŠELIUS AUGINIMUI
• Moka 6-21% PVM.
• Sveria el. svarstyklėmis.
• Atsiskaito vietoje.
• Skubiai pasiima.
Tel. 8 651 14983
Užs. 3037

PERKA BRANGIAI
Bovarius VERŠELIUS auginti iki 100 kg, iki 2 mėn.
Ypač brangiai - Belgų mėlynuosius.
• Moka 6-21% PVM
• Sveria el. svarstyklėmis
Tel.: (8-634) 25055, (8-681) 81998
Užs. 3036

ĮMONĖ BRANGIAI PERKA
karves, bulius, telyčias
tvarko išmokas, atsiskaito, išsiveža
(8-678) 5 20 08
(8-45) 43 43 21
Užs. 3102

Įvairūs

JEIGU JUMS SKAUDA sąnarius, stuburą, ausis, sergate žvyneline, dermatitu, parodontoze, prostatitu, naudokite prof. R. Kanapėno sukurta, sertifikuotą lazerinį prietaisą ir gydykitės patys namuose be skausmo ir vaistų. Nuolaida 50%." www.laz.lt, tel. (8 5) 2125868, (8 615) 36522, Vilniaus lazerinės technologijos centras 108525

KVIETIMAS. Maloniai kviečiame visus, norinčius sveikai gyventi, rūpintis savimi bei trokštančius praiginti gyvenimą, į nemokamą paskaitą, kuri įvyks lapkričio 8 d. 19 val. (antradienį) kavinėje „Trys laipteliai“, Kęstučio g. 4, Biržai. Laukiame Jūsų atvykstant. 108543

Nuo lapkričio 7 dienos atsidarė daržovių parduotuvė patalpose „Pas TAMARA“, Vytauto g. 41. 108651

TELELOTO

Lošimo Nr. 813
Data: 2011.11.06

Visa lentelė – 52 904 (68 x 778) Lt
Įstrižainės – 14 Lt
Eilutė – 3 Lt
Keturi kampai – 2 Lt
66 30 26 13 04 01 14 08 25 48 17
60 33 64 68 44 42 72 02 36 27 55
49 63 28 15 50 32 73 03 41 06 39
34 43 – keturi kampai
19 40 52 07 56 – eilutė
11 62 29 18 35 – įstrižainės
05 58 24 12 10 20 59 22 21 45 67
– visa lentelė

Papildomi prizai:
Citroen C3 0360098
Chevrolet Spark 0376823
Peugeot 206+ 0369552
Nissan Micra 0286803
Antivirusinės programos „Kaspersky“ 017*157

Kvietimai į TV:
031*083, 031*324, 001*947.

KAS KUR KADA

KULTŪROS CENTRE

Lapkričio 8 d. 18 val. dokumentinis filmas „Barzakh“ ir susitikimas su filmo kūrėju M. Kvedaravičiumi. Renginys nemokamas.

Lapkričio 9 d. 18 val. Romo Dambrausko koncertas. Bilieto kaina 20 Lt, 17–18 eilėse 15 Lt.

Lapkričio 12 d. 12 val. respublikinis polkos konkursas. Renginys nemokamas.

Lapkričio 13 d. 13 ir 15 val. animacinis filmas „Smurfai“. Bilieto kaina 5 Lt.

Lapkričio 17 d. 18 val. M. Jampolskio, Stano ir R. Rudoko naujas muzikinis projektas – humoristinis šou ČILINAM. Išgirsite įžymiausių lietuviškų kūrinių, pateiktus su atlikėjams būdinga ironija. Žiūrovus lydės ne tik gera nuotaika, bet ir džiugins nemokama loterija, kurioje kas dešimtas bilietas – laimingas. Bilietų kaina 12–18 eilėse (balkone) 20 Lt, 1–2, 7–11 eilėse 25 Lt, 3–4 eilėse 30 Lt.

Lapkričio 18 d. 19 val. šokių vakaras brandaus amžiaus žmonėms. Gros „Kaziuko kapela“. Vadovas K. Baronas. Bilieto kaina 5 Lt.

Lapkričio 20 d. 13 ir 15 val. JAV romantinė kino komedija šeimai „Zoolo-gijos sodo prižiūrėtojas“. Bilieto kaina 5 Lt.

Lapkričio 24 d. 17 ir 19 val. JAV romantinė kino komedija šeimai „Zoolo-gijos sodo prižiūrėtojas“. Bilieto kaina 5 Lt.

Lapkričio 25 d. 14 val. Pagyvenusių žmonių asociacijos penkerių metų sukakties minėjimas.

Lapkričio 26 d. 10 val. „Tatulos“ programos sveikatinimo diena. Ekologiškų produktų pristatymas. Paskaitą skaitys lektorė – aukščiausiosios kategorijos provizorė, farmakognostė Jadvyga Balvočiūtė. Renginys nemokamas.

MUZIEJUJE „SĖLA“

Tautodailininko Kęstučio Preidžiaus tapybos darbų paroda.

Virginijos Valaškevičienės fotonuotraukų ir papuošalų paroda „Mano mėgstamiausia spalva“.

Moksleivių sukurtų Biržų pilies maketų paroda. Paroda veiks iki lapkričio 20 d.

VABALNINKO MUZIEJUJE

Algirdo Venskaus tapybos darbų paroda ir Birutės Musneckienės fotografijos paroda „Medžiai“.

Muzikos enciklopedija gyvai

Lapkričio 12 d., šeštadienį, 15 val. Biržų pilyje koncertas iš ciklo „Muzikos enciklopedija gyvai“.

Dalyvauja Valstybinis Vilniaus kvartetas (Audronė Vainiūnaitė, I smuikas, Artūras Šilalė, II smuikas, Girdutis Jakaitis, altas, Augustinas Vasiliauskas, violončelė), Joana Gedmintaitė (sopranas), muzikologė Zita Kelmickaitė. Programoje – W. A. Mozart muzika, aranžuotos lietuvių liaudies dainos.

Bilieto kaina – 10, moksleiviams, studentams, senjorams ir neįgaliesiems – 8 Lt.

JOANA GEDMINTAITĖ

2002 baigė vokalo studijas Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje (prof. Irenos Milkevičiūtės klasė) ir įgijo muzikos magistro laipsnį. Nuo 2002 yra Lietuvos nacionalinio operos ir baletų teatro solistė. Dar studijuodama sėkmingai dalyvavo įvairiuose solistų konkursuose. 2002 tarptautiniame dainavimo

seminare Beskove (Vokietija) pelnė Geriausios interpretatorės vardą. 2004 už Rachelės vaidmenį J. F. Halevy operoje „Žydė“ J. Gedmintaitėi suteikiamas „Metų operos solistės“ apdovanojimas. Po metų solistei suteikta garbė atstovauti Lietuvos kultūrai Japonijoje „Expo 2005“ parodoje.

Joana Gedmintaitė dažnai koncertuoja su

Lietuvos nacionaliniu simfoniniu orkestru, surengė koncertus Didžiojoje Britanijoje, Estijoje, JAV, Japonijoje, Prancūzijoje, Švedijoje, Šveicarijoje ir kitur. Kviečiama į prestižinį Spoleto festivalį JAV. Su Lietuvos dailės muziejaus Kanklių trio gastroliavo JAV, su Vilniaus universiteto kameriniu orkestru – Švedijoje. Su merginų chorą „Virgo“ solistė įrašė kompaktinę plokštelę, su Lietuvos valstybiniu simfoniniu orkestru parengė W. A. Mozarto Requiem soprano partiją.

Solistė yra sukūrusi nemažai įsimintinų vaidmenų. Jos repertuare nemažai solo partijų simfonijose, oratorijose ir kantatose. Nuo 1997 Joana Gedmintaitė yra trio „Grazioso“ solistė.

VALSTYBINIS VILNIAUS KVARTETAS

Kvarteto debiutas įvyko 1965 m. Po trejų metų, kvarteto nariams baigus Maskvos konservatorijos aspirantūrą ir stažuotę Budapešte, prasidėjo intensyvi veikla. 1972 m. ansamblis laimėjo aukščiausią kvartetų konkurso Lježe (Belgija) apdovanojimą, 1973 m. jam buvo suteiktas Vilniaus kvarteto vardas. 1979 m. kolektyvui paskirta Valstybinė premija, 2002 m. – Lietuvos fondo kultūrinė muzikinė dr. Antano Razmos vardo premija (JAV). 2004 m. paskirta Nacionalinė kultūros ir meno premija.

Lapkričio 30 d. 18 val. Biržų kultūros centre Nacionalinio dramos teatro spektaklis – R. Granausko „Duburys“.

Režisierius Sigitas Račkys. Vaidina Monika Bičiūnaitė, Ramūnas Cicėnas, Vladimiras Dorondovas, Marius Jampolskis, Doloresa Kazragytė, Valentinas Kirejevas, Inga Maškarina, Vitalija Mockevičiūtė, Valentinas Novopolskis, Rasa Rapalytė. Spektaklio trukmė 2 val. 30 min. Dalis vaidinamo teksto – rusų kalba.

Režisierius Sigitas Račkys siekia sau ir kitiems įrodyti, koks įdomus meno objektas gali būti paprastas kaimo žmogus. Spektaklis žiūrovus nukelia atgal į tarybinius laikus, kurie, pasak režisieriaus, ir jam pačiam kelia sentimentalios prisiminimus. Pasak literatūrologo Valentino Sventicko, „Duburys“ – klasikinės meninės kalbos romanas, aprėpiantis visą svarbiausio personažo gyvenimą – vaikystę kaime, skaitymo kvaitulį, tikrą draugystę, kariuomenę, statybininkų bendrabučio šurpą, svaigią erotinę ir staigią užklumpančią lemtingą meilę.

Čia viskas taip tikra ir paprasta, kad jaudinantis pasakojimas auga tartum savaime.

Scenografas Gintaras Makarevičius labai taikliai pagrindiniu vaizdiniu objektu pasirinko žalios spalvos sunkvežimį, kuris spektaklio metu virsta įvairiomis veiksmo vietomis. Tarybiniais laikais sunkvežimis buvo pagrindinė transporto priemonė: juo žmonės vykdavo ir į vestuves, ir į paskutinę kelionę, kraustydavosi iš vienos vietos į kitą, ir šieną veždavo, ir gyvulius perkeldavo. Tai tam tikro kondensuoto gyvenimo sceninis simbolis, taikliai integruotas į teatro erdvę.

„Rašytojo papasakotas ir apmąstytas paprastų žmonių gyvenimas nenusisėkęs? Ne, tiesiog realus. Greta trumpų džiaugsmų, meilės, šeimos, vaikų sėlina nelaimės, praradimai, neišpildymai, kančios, sunkus darbas, nepakeliama vienvėdis ir mirtis. Toks amžinasis būtis ritmas.“ (E. Bukelienė).

Bilieto kaina 12–18 eilėse (balkone) 20 Lt, 1–11 eilėse – 25 Lt. Maloniai kviečiame.

ORAI

Lapkritis stipresnių šalčių ar ženklesnių kritulių dar nežada – ir šią savaitę tęsis panašūs orai.

Šiandien ir rytoj dienos bus debesuotesnės, vietomis nusidrieks rūkai, tačiau kritulių nenumatoma. Oro temperatūra svyruos nuo 3 iki 8 laipsnių šilumos.

Antroje savaitės pusėje laukiama daugiau pragiedrulių, todėl naktimis silpnai pašals, bet dienomis temperatūros išliks teigiamos ir svyruos apie 2–5 laipsnius šilumos,

dvelks silpni vėjai.

Sinoptikai tikina, jog anticiklonas išliks stiprus ir kitą savaitę, tad panašūs orai tęsis ir po sekmadienio.

Pasak senolių, jei sausas lapkritis, tai žiemą šulins be vandens. Beje, vanduo Nemunėlyje jau nusėko žemiau vasaros lygio.

Bronius MEDINIS

Elitos Samulytės nuotr.

ANEKDOTAS

Į kailinių parduotuvę užėina porėlė. Susižavėjusi žmona spokso į prabangius kailinius.

– Ko ieškote? – klausia pardavėjas.
– Pašaro kandims! – atsako nepatenkintas vyras.

Kelioliktą pasimatymo metu mergina sako vaikiniui:

– Kuo toliau, tuo gražesnis tu man atrodo.
– Ačiū, ačiū!
– O kuo arčiau, tuo baisesnis...

Kiekvienas alkoholikas žino dvi alkoholio rūšis: „Yra“ ir „Bai-gėsi“.

SAULĖ

Lapkričio 9 d.: teka 7.45, leidžiasi 16.24, dienos ilgumas 8.39

Lapkričio 10 d.: teka 7.47, leidžiasi 16.22, dienos ilgumas 8.35

Lapkričio 11 d.: teka 7.49, leidžiasi 16.20, dienos ilgumas 8.31

MĖNULIS

Lapkričio 9 d.: teka 15.26, leidžiasi 6.18

Lapkričio 10 d.: teka 15.49, leidžiasi 7.28

Lapkričio 11 d.: teka 16.18, leidžiasi 8.36

Lapkričio 2 d. priešpilis 18.37
Lapkričio 10 d. pilnatis 22.17

BIRŽIEČIŲ ŽODIS

ISSN 1392-7531

Vytauto g. 18
LT-41139 Biržai

El. paštas birzietis@takas.lt
Laikraštis leidžiamas nuo 1945 m. vasario 12 d.

Leidžia uždaroji akcinė bendrovė „Biržiečių žodis“.

Vyriausioji redaktorė
Janina BAGDONIENĖ
TELEFONAI:

J. Bagdonienė – 31474
R. Vaičekonienė, E. Mikelionienė – 33734
D. Mikelionis – 31645
buhalterija, skelbimai, faksas – 31746

Bendradarbiai:
Feliksas Grunskis,
Nijolė Koskienė, Natalija Kondrotienė
Regina Musneckienė, Rita Žadeikytė
Algirdas Garbauskas, Mirdza Garbauskienė
Edita Lansbergienė, Gražina Paulauskienė
Virginija Valaškevičienė, Vida Tatorienė
Vidmantas Jažauskas, Giedrius Rumė

Tiražas 2425 egz. 3 sp. l. Indeksas 67283.
Rinko ir maketavo „Biržiečių žodžio“ redakcija.
Spausdino AB „Titnagas“,
Vasario 16-osios g. 12, LT-76291, Šiauliai.

Laikraštis išeina antradieniais, penktadieniais.
Už skelbimų, reklamos turinį redakcija neatsako.